Dosarul nr. 1a-1685/23 Judecătoria Orhei sediul Rezina

Judecător: N . Chirilov

***D E C I Z I E***
***În numele Legii***

***14.12.2023*** ***mun. Chişinău***

***Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău, în componenţa:***

Preşedintele şedinţei de judecată, judecător Bulhac Ion
Judecătorii Lîsîi Ghenadie
Morozan Ghenadie
Grefier Dandara Roman
Cu participarea:
Procurorului Tăut Dorina
Apărătorului Ciobanu - Nițuleac Vladislav
Părții vătămate Zumbreanu Inga

a examinat în şedinţa judiciară publică, în ordine de apel, apelul părții vătămate Zumbrean Carp Inga, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 29.08.2023, în cauza penală de învinuire a lui,-

***Matcovschi Angela Ivan***; născută la *****, originară și domiciliată s. *****, r. *****; studii superioare; nesupusă militar; căsătorită; un copil minor la întreținere; vânzătoare la magazinul alimentar Î.I. „Lupan Vladimir"; moldoveancă; cetățeancă al R. Moldova; posedă limba de stat; c/p *****; reținută, arestată pe cauza dată nu a fost; fără antecedente penale,-

și

***Lupan Margareta Ivan***; născută la 22.11.1965, originară din sat. *****, r. *****; domiciliată în or. *****, str. Cotovschi nr. 44; studii medii; nesupusă militar; căsătorită; fără persoane la întreținere; vânzător-administrator la magazinul alimentar Î.I. „Lupan Vladimir" moldoveancă; cetățeancă al R. Moldova; posedă limba de stat; c/p *****; reținută, arestată pe cauza dată nu a fost; fără antecedente penale,

de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) și art. 179 alin. (1) CP al RM.

Procedura de citare legal executată.

Termenul examinării cauzei: 11.09.2020 - 29.08.2023.

Judecarea apelului la Curtea de Apel Chișinău de la 02.11.2023 – 14.12.2023.

Audiind opiniile participanților la proces, examinând materialele cauzei prin prisma argumentelor apelului, verificând legalitatea actului contestat, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău , -

**C O N S T A T Ă:**

Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 29.08.2023, Matcovschi Angela Ivan a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) CP al RM, cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea acesteia în penitenciar pentru femei.

Lupan Margareta Ivan a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) CP al RM, cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea acesteia în penitenciar pentru femei.

A fost încetat procesul penal în cauza penală de învinuire a lui Matcovschi Angela și Lupan Margareta în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) CP al RM, în temeiul Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Prin aceiași sentință, Matcovschi Angela Ivan a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) CP al RM.

Lupan Margareta Ivan a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) CP al RM.

Procesul penal în privința lui Matcovschi Angela și Lupan Margareta în comiterea infracţiunii prevăzute de 179 alin. (1) CP al RM, a fost încetat, conform art.60 alin.(1), lit. a) CP al RM, din motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală în temeiul art.275, pct. 4) și art. 332 alin.(1) CPP al RM.

A fost admisă demersul procurorului şi s-a dispus încasare în mod solidar de la Matcovschi Angela și Lupan Margareta în beneficiul statului, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate pentru efectuarea expertizei judiciare medico-legale, a mijloace băneşti în cuantum de 320, 00 lei.

Tot prin sentința contestată, acţiunea civilă depusă de către partea vătămată Zumbrean-Carp Inga, prin care a solicitat încasarea în mod solidar de la Matcovschi Angela și Lupan Margareta a prejudiciului material în sumă de 36 839, 00 lei și prejudiciului moral în sumă de 50 000, 00 lei, a fost admisă în principiu, urmînd ca în privinţa cuantumului solicitat să se expună instanţa de judecată în ordine civilă.

Corpurile delicte - un telefon mobil de model „Iphone”, o bluză și o pereche de sandale, s-a dispus a fi restituite părții vătămate Zumbrean-Carp Inga, iar scrisoare anonimă s-a dispus a fi păstrată, anexată la cauza penală.

Pentru a se pronunţa în cauza dată, în sensul enunţat, instanţa de fond a reţinut *că,* prin rechizitoriu, inculpata Lupan Margareta se învinuiește de către OUP în aceia că la data de 10.08.2018, pe la orele 08:00 min., în urma înţelegerii prealabile şi împreună cu Matcovschi Angela, aflîndu-se în or. ***** str. 31.08.1989, manifestînd o lipsă evidentă de respect față de societate, încălcînd grosolan ordinea publică, printr-o deosebită obrăznicie, atentând la integritatea corporală și sănătatea persoanei, în prezența mai multe persoane, cărora prin comportamentul lor le-au creat sentimente de neliniște, i-au aplicat

fără nici un motiv mai multe lovituri pe diferite părți ale corpului lui Zumbrean-Carp Inga, astfel cauzîndu-i: traumatism cranio-cerebral manifestat prin comoție cerebrală, echimoze pe gât, excoriații pe față și genunchiul drept, care conform raportului de constatare nr. 202026D0075 din 30.04.2020 au putut fi provocate de la acțiunea traumatică cu obiect contondent, dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate și se califică ca vătămare ușoară.

Organul de urmărire penală a calificat acțiunile inculpatei Lupan Margareta, în baza art. 287 alin. (2) lit. b) CP al RM – „Huliganismul", adică „acţiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, săvârşită de două persoane".

Tot ea, se învinuiește de către OUP, în aceia că la data de 10.08.2018, ora concret nu a fost posibil de stabilit, în urma înțelegerii prealabile şi împreună cu Matcovschi Angela, aflîndu-se în s.***** r. ***** urmărind scopul de a pătrunde ilegal în domiciliu, din intenții huliganice, fără consimțământul proprietarului a pătruns ilegal în gospodăria lui Zumbrean Tamara căreia în mod agresiv îi reproșa privitor la acţiunile imorale ale nurorii Zumbrean-Carp Inga.

Organul de urmărire penală a calificat acțiunile inculpatei Lupan Margareta, în baza art.179 alin. (1) CP al RM – „Violarea de domiciliu", adică „pătrunderea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia şi refuzul de a-l părăsi la cererea ei".

Prin rechizitoriu, inculpata Matcovschi Angela, se învinuiește de către OUP, în acea că la data de 10.08.2018, pe la orele 08:00 min., în urma înţelegerii prealabile şi împreună cu Lupan Margareta, aflîndu-se în or. ***** str. 31.08.1989, manifestând o lipsă evidentă de respect față de societate, încălcind grosolan ordinea publică, printr-o deosebită obrăznicie, atentând la integritatea corporală și sănătatea persoanei, în prezența mai multe persoane, cărora prin comportamentul lor le-au creat sentimente de neliniște, i-au aplicat fără nici un motiv mai multe lovituri pe diferite părți ale corpului lui Zumbrean-Carp Inga, astfel cauzîndu-i: traumatism cranio-cerebral manifestat prin comoție cerebrală, echimoze pe gât, excoriații pe față și genunchiul drept, care conform raportului de constatare nr. 202026D0075 din 30.04.2020, au putut fi provocate de la acțiunea traumatică cu obiect contondent, dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate și se califică ca vătămare ușoară.

Organul de urmărire penală a calificat acțiunile inculpatei Matcovschi Angela, în baza art. 287 alin. (2) lit. b) CP al RM – „Huliganismul", adică „acţiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, săvârşită de două persoane".

Tot ea, la data de 10.08.2018, ora concret nu a fost posibil de stabilit, în urma înţelegerii prealabile şi împreună cu Lupan Margareta, aflîndu-se în s.***** r. ***** urmărind scopul de a pătrunde ilegal în domiciliu, din intenții huliganice, fără consimțământul proprietarului a pătruns ilegal în gospodăria lui Zumbrean Tamara căreia în mod agresiv îi reproșa privitor la acţiunile imorale ale nurorii Zumbrean-Carp Inga.

Organul de urmărire penală a calificat acțiunile inculpatei Matcovschi Angela, în baza art. 179 alin. (1) CP al RM, individualizată prin „violarea de domiciliu, adică

„pătrunderea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia şi refuzul de a-l părăsi la cererea ei”.

Nefiind de acord cu soluţia adoptată de instanţa de fond, partea vătămată Zumbrean Carp Inga a declarat apel împotriva sentinţei nominalizate, prin care a solicitat casarea sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 29.08.2023 și pronunțarea unei hotărîri prin care să fie admise integral pretențiile indicate în acțiunea civilă cu privire la încasarea prejudiciului material și moral, totodată, să fie aplicată o pedeapsă mai aspră față de inculpate, cu privare de libertate.

În motivarea apelului, a invocat că, pedeapsa aplicată de instanța de judecată în privința inculpatelor este prea blîndă, avînd în vedere că, atît în cadrul urmăririi penale, cît și în cadrul cercetării judecătorești, acestea nu au cerut scuze pentru faptele comise, nu au regretat de cele întîmplate, cu atît mai mult, dînsele nu au contribuit pentru tratamentul suportat.

Consideră că nu poate fi aplicată o pedeapsă nonprivativă de libertate, atîta timp cît inculpatele nu au recunoscut vina de faptele comise, comportamentul acestora fiind arogant. Mai mult ca atît, instanța de judecată nu s-a expus asupra acțiunii civile, a lăsat-o fără examinare, în pofida faptului că în ședința de judecată au fost prezentate toate probe ce confirmă cuantumul prejudiciului cauzat prin infracțiune.

Susține partea vătămată că prejudiciul material pe care l-a suportat constă în cheltuieli de tratament, transport și asistență juridică, fapt confirmat prin bonuri și facturi.

Conform art. 402 alin. (1) CPP al RM, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunţării sentinţei integrale, dacă legea nu dispune altfel.

În acest context se indică și pct. 6.1 al Hotărîrii Plenului Curţii Supreme de Justiţie nr.22 din 12.12.2005 cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel în care se reiterează că pentru părţile care au fost prezente la pronunţarea hotărîrii termenul curge da la pronunţare. În cazul cînd acestea au lipsit sau redactarea hotărîrii a fost amînată - de la data comunicării în scris despre redactarea sentinţei.

Raportînd normele legale precitate la circumstanţele speţei, Colegiul Penal consideră apelul declarat de partea vătămată Zumbrean Carp Inga, ca fiind depus în termen, luînd în considerație că sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina a fost pronunțată public la data de 29.08.2023 în lipsa părții vătămate, aceasta recepționînd sentința la data de 20.09.2023, fapt confirmat prin aviz de recepție, din care considerent, cererea de apel a fost depusă pe data de 29.09.2023.

În ședința instanței de apel, ***inculpatele Matcovschi Angela Ivan ți Lupan Margareta Ivan,*** au solicitat prin cerere scrisă, examinarea cauzei penale în absența lor, menționînd ambele că au încredere în avocatul său, Ciobanu – Nițuleav Vladislav

***Apărătorul inculpatelor, Ciobanu Nițuleac Vladislav*** în ședința instanței de apel, a pledat menținerea sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 29.08.2023, cu respingerea apelului părții vătămate.

În ședința Curții de Apel, ***partea vătămată Zumbrean Carp Inga*** a susținut apelul declarat, solicitînd admiterea acestuia din motivele indicate.

În ședința instanței de apel, ***acuzatorul de stat, procurorul Tăut Dorina*** a solicitat admiterea apelului părții vătămate Zumbrean Carp Inga, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 29.08.2023, din motivele invocate în acesta.

*Audiind participanții la proces, cercetând probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinenței, concludenți, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate a primei instanțe în raport cu motivele apelului declarat, călăuzindu-se de intima convingere, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a admite apelul părții vătămate Zumbrean Carp Inga, din alte motive, inclusiv din oficiu potrivit art.409 alin.(2) CPP al RM, casînd sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 29.08.2023 și pronunțînd o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, din următoarele considerente:*

În temeiul prevederilor art. 414 alin.(1) CPP al RM, instanţa de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanţă, conform materialelor din cauza penală, şi în baza oricăror probe noi prezentate instanţei de apel.

Potrivit art. 415 alin. (2) CPP al RM, (*1) Instanţa de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) admite apelul, casând sentinţa parţial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2), şi pronunţă o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanţă*.

Potrivit recomandărilor Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005, cu privire la practica judiciară despre judecarea cauzelor penale în ordine de apel, chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel sunt; dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea este corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal, administrativ, ori civil sunt aplicate corect.

Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Nepronunțarea instanței asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei în apel.

Colegiul Penal constată că, la examinarea acestei cauze penale, instanța de fond a admis o eroare de drept, stipulată în art. 385 alin. (1) CPP al RM, care indică că „la adoptarea sentinţei, instanţa de judecată soluţionează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: pct. 1) dacă a avut loc fapta de săvîrşirea căreia este învinuit inculpatul; pct. 2) dacă această faptă a fost săvîrşită de inculpat; pct. 3) dacă fapta întruneşte elementele infracţiunii şi de care anume lege penală este prevăzută ea; pct. 4) dacă inculpatul este vinovat de săvîrşirea acestei infracţiuni; pct. 5) dacă inculpatul trebuie să fie pedepsit pentru infracţiunea săvîrşită; pct. 6) dacă există circumstanţe care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului şi care anume; pct. 7) ce măsură de pedeapsă urmează să fie stabilită inculpatului, luînd în considerare şi recomandările serviciului de resocializare, dacă o asemenea anchetă a fost efectuată; pct. 8) dacă măsura de pedeapsă stabilită inculpatului trebuie să fie executată de inculpat sau nu; pct. 9) tipul penitenciarului în care urmează să execute pedeapsa închisorii; pct. 10) dacă trebuie admisă acţiunea civilă, în folosul cui şi în ce sumă; pct. 11) dacă trebuie reparată paguba

materială atunci cînd nu a fost intentată acţiunea civilă; pct. 12) dacă urmează să fie ridicat sechestrul asupra bunurilor; pct. 13) ce trebuie să se facă cu corpurile delicte; pct. 14) cine şi în ce proporţie trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare; pct. 15) dacă urmează să fie revocată, înlocuită sau aplicată o măsură preventivă în privinţa inculpatului; pct. 16) dacă în privinţa inculpatului recunoscut vinovat de comiterea infracţiunii urmează să fie aplicat tratament medical forţat de alcoolism sau narcomanie".

Sub aspectul acestei norme, instanța de apel reiterează la caz, că actul judecătoresc la caz urmează a fi reexaminat cu privire la fapta de huliganism și violare de domiciliu, dat fiind faptul constatării incorecte de către instanța de fond a stării de fapt și de drept ale comiterii infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2), lit.b),, art.179 alin.(1) CP al RM de către inculpatele Matcovschi Angela Ivan și Lupan Margareta Ivan, or, constatarea făcută de către instanța de fond nu corespunde nemijlocit circumstanțelor în care fapta infracțională a fost comisă, în situația în care instanța de fond în speță, nu constată episoade ca fiind comise de inculpatele, dar specifică că persoanele sunt învinuite de comiterea unor fapte.

Analizând materialele cauzei, în raport cu normele relevante la caz și în urma rejudecării cauzei, ***Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău constată următoarea stare de fapt***:

Inculpata Lupan Margareta, la data de 10.08.2018, pe la orele 08:00 min., în urma înţelegerii prealabile şi împreună cu Matcovschi Angela, aflîndu-se în or. ***** str. 31.08.1989, manifestînd o lipsă evidentă de respect față de societate, încălcînd grosolan ordinea publică, printr-o deosebită obrăznicie, atentând la integritatea corporală și sănătatea persoanei, în prezența mai multe persoane, cărora prin comportamentul lor le-au creat sentimente de neliniște, i-au aplicat fără nici un motiv mai multe lovituri pe diferite părți ale corpului lui Zumbrean-Carp Inga, astfel cauzîndu-i: traumatism cranio-cerebral manifestat prin comoție cerebrală, echimoze pe gât, excoriații pe față și genunchiul drept, care conform raportului de constatare nr. 202026D0075 din 30.04.2020 au putut fi provocate de la acțiunea traumatică cu obiect contondent, dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate și se califică ca vătămare ușoară.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Lupan Margareta Ivan a comis infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2), lit. b) CP al RM, individualizată prin „*huliganism, acţiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, săvârşită de două persoane*".

Tot ea, la data de 10.08.2018, ora concret nu a fost posibil de stabilit, în urma înţelegerii prealabile şi împreună cu Matcovschi Angela, aflîndu-se în s.***** r. *****, urmărind scopul de a pătrunde ilegal în domiciliu, din intenții huliganice, fără consimțământul proprietarului, a pătruns ilegal în gospodăria lui Zumbrean Tamara căreia în mod agresiv, îi reproșa privitor la acţiunile imorale ale nurorii Zumbrean-Carp Inga.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Lupan Margareta Ivan a comis infracțiunea prevăzută de art. 179 alin. (1) CP al RM, individualizată prin „*violarea de domiciliu, adică pătrunderea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia şi refuzul de a-l părăsi la cererea ei*".

Inculpata Matcovschi Angela Ivan, la data de 10.08.2018, pe la orele 08:00 min., în urma înţelegerii prealabile şi împreună cu Lupan Margareta, aflîndu-se în or. ***** str. 31.08.1989, manifestând o lipsă evidentă de respect față de societate, încălcind grosolan ordinea publică, printr-o deosebită obrăznicie, atentând la integritatea corporală și sănătatea persoanei, în prezența mai multe persoane, cărora prin comportamentul lor le-au creat sentimente de neliniște, i-au aplicat fără nici un motiv mai multe lovituri pe diferite părți ale corpului lui Zumbrean-Carp Inga, astfel cauzîndu-i: traumatism cranio-cerebral manifestat prin comoție cerebrală, echimoze pe gât, excoriații pe față și genunchiul drept, care conform raportului de constatare nr. 202026D0075 din 30.04.2020, au putut fi provocate de la acțiunea traumatică cu obiect contondent, dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate și se califică ca vătămare ușoară.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Matcovschi Angela Ivan a comis infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2), lit. b) CP al RM, individualizată prin „*huliganism, acţiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, săvârşită de două persoane*”.

Tot ea, la data de 10.08.2018, ora concret nu a fost posibil de stabilit, în urma înţelegerii prealabile şi împreună cu Lupan Margareta, aflîndu-se în s.***** r. *****, urmărind scopul de a pătrunde ilegal în domiciliu, din intenții huliganice, fără consimțământul proprietarului, a pătruns ilegal în gospodăria lui Zumbrean Tamara căreia în mod agresiv, îi reproșa privitor la acţiunile imorale ale nurorii Zumbrean-Carp Inga.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Matcovschi Angela Ivan a comis infracțiunea prevăzută de art.179 alin. (1) CP al RM, individualizată prin „*violarea de domiciliu, adică pătrunderea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimţământul acesteia şi refuzul de a-l părăsi la cererea ei*”.

Prin justificarea probelor cercetate, instanța de apel consideră dovedită cu certitudine vinovăția inculpatelor în comiterea infracțiunilor incriminate.

**Inculpata Lupan Margareta Ivan,** fiind audiată în cadrul şedinţei de judecată în instanța de fond, verificate prin citire în instanţa de apel, vina nu o recunoscut-o, a susținut declarațiile depuse la ancheta penală și că la acel moment a declarat evenimentele așa cum au fost, în această perioadă a avut multe stresuri, poate că a uitat cîte ceva, de aceea susține cele declarate la ancheta penală. Fiind audiată în calitate de bănuită la 20.05.2020, Lupan Margareta, de asemenea nu şi-a recunoscut vinovăția și a declarat că, la data de 26-27 mai 2018 era ultima sâmbătă din luna lui mai, aflându-se la serviciu împreună cu sora sa, în jurul orei 11:00 min, care este amplasată pe str. Prieteniei, fiind singure în magazin, în acel moment s-a apropiat un bărbat necunoscut care avea aproximativ de 30 ani, făcând un pas la ușa de intrare avea în mână un plic, zicându-le că are o scrisoare de la fabrică, la ce ea răspunse că soțul său lucrează la fabrica de cusătorie, dar el i-a răspuns că nu este pentru el, dar este pentru dânsa. Citind scrisoarea, în care se indica, precum că, doamna Zumbrean Inga este într-o relație cu soțul său. Ultima personal nu o cunoștea pe Zumbrean Inga, au intrat în internet și au văzut poza ei și au recunoscut-o. Și cunoscând locul de muncă al acesteia, secția de Pașapoarte or. *****, a rugat-o pe sora să o însoțească, după s-au deplasat la serviciul lui

Zumbrean cu motivul de a o întreba dacă este corect ceea ce este în scrisoare. Ea, ieșind din cabinet, a dat peste ultima, dar ea în acel moment vorbea cu o colegă de a ei de serviciu pentru a întreba unde este cabinetul lui Zumbrean, ea a ieșit a văzut-o și a întrebat ce s-a întâmplat, unde ultima i-a răspuns că a venit cu scrisoare pentru a se clarifica ce este intre ea și soțul său, la care ea a răspuns și a întreba ce scrisoare. Și i-a făcut o copie la scrisoare pe care i-a lăsat-o ei. După care s-au întors la serviciu, după a fost apelată de către Domnul Badan pentru a discuta cu ultima și Zumbrean pentru a discuta ce s-a întâmplat. După care ultima împreună cu sora sa au plecat la secția de Pașapoarte unde în cabinet a chemat-o pe Zumbrean și ele doua, unde i-au spus despre scrisoare aceasta și că a vrut să discute doar ele în două, unde Zumbrean a început a numi cu cuvinte urâte și ai zice că o să cadă la picioarele ei și că ea se duce cu cine vrea are numerele la toți șoferii. După care s-au întors la serviciu și în acel moment a apelat soțul său care a început să o numească cu cuvinte urâte și să îi zică ce a făcut la doamna Zumbrean. Ultima s-a speriat și nu s-a dus acasă, dar a plecat la casa părintească din s. Glinjeni. Pe drum plecând spre mama sa, a luat decizia să vorbesc cu soțul lui Zumbrean Inga, sora a dus-o pînă la ei în s.*****. A așteptat să treacă cineva ca să întrebe unde locuiește Zumbrean Inga, s-au apropiat de o doamnă și i-au zis unde locuiește, după care a plecat la ei, porțile erau deschise și a văzut pe o doamnă în vîrstă cu care s-a salutat și a întrebat de soțul lui Zumbrean, la care  i s-a răspuns că este mama lui, în acel moment a venit el în jur de 5 min. la care el a coborât jos din mașină, s-a prezentat, la care i-a zis că a primit o scrisoare, mama lui nu a citit nimic nici în mâna nu a vrut să o ia. La care i-a dat-o lui Zumbrean în mînă, el a luat scrisoarea și s-a dus după casa, iar ultima a coborât la vale unde o aștepta sora și au plecat acasă. Nimeni nu i-a zis nimeni să părăsesc domiciliu sau să iese din gospodărie, a fost totul calm. În gospodărie a intrat doar ultima, sora o aștepta în mașină. La data de 10.08.2018 în jurul orelor 07:30 min. a plecat la serviciu împreună cu sora sa cet. Matcovschi Angela, având probleme în familie, a fost nevoită să își găsească o gazdă ca să aibă unde locui. Împreună cu ele era meșterul din sat cu numele Octavian, era cu ele în mașină pe drum, vorbeau despre reparații în gazdă. Sora se afla la volanul mașinii de model nu cunoaște, întorcând-se sora ca să iese iarăși la traseu, a observat cum soțul său cu mașina de serviciu se ridica la deal, venea la parcarea la care se aflau, era împreună cu Zumbrean Inga care stătea lingă bancheta din față. După care ea a rugat-o pe sora sa ca să se oprească din motiv că i-a găsit împreună și a vrut să discute cu ei, s-a coborât din mașină îi aștepta sora a rămas în mașină cu Octavian. Soțul a văzut-o, dar doamna Zumbrean nu a încercat să coboare, a deschis ușa și însă soțul a închis ușa și apoi a întors automobilul și se ducea cu viteză la vale, ultima fugea din urma lui, dar el nu s-a oprit, a continuat deplasarea mai departe. Ultima a continuat să meargă pînă a ajuns în față la Moldtelecom pe trotuar, dar în schimb vedea foarte bine cercul din mai în vale, a stat câteva minute și a văzut-o pe Zumbrean cum a trecut trecerea de pietoni și venea în fața sa. Ultima a așteptat-o, cînd a ajuns față în față cu ea, ultima i-a spus de ce nu s-a oprit, nu a avut curajul să vorbești cu ultima? De ce s-au întors și au fugit. Reacția ei a fost că ea să o înlăture și să meargă mai departe după care a numit cu cuvinte urâte. Fiind în stare emoțională, a apucat-o de mâna și să îi zică de ce o face cu cuvinte urâte, la care Zumbrean a opus rezistență și a început să o îmbrâncească. Aflîndu-

se o adâncitură alături, era iarbă cu roua unde și s-au alunecat și au căzut în șanț, s-a murdărit hainele. Ea a căzut pe spate, iar dînsa a căzut pe deasupra ei, la un moment dat ea a lovit cu piciorul în piept. În urma loviturii nu avea aer și îi era rău, în acel moment s-a apropiat sora care a ajutat-o, încercând să se ridice, a apucat-o de fustă și i-a rupt-o, sora o ținea de mînă ca să o ajute să iese din șanțul acela. După care s-a ridicat Zumbrean, a luat de jos pantofi de vară cu toc și ea o lovea pe sora peste mâni ca să îi dea drumul să cadă jos. La care sora a luat pantoful și l-a lăsat jos. După care a ajutat-o să iasă și s-au îndreptat spre mașină care era la o distanță de 60-70 m. A doua zi după cele întâmplate, a plecat acasă unde soțul său era la domiciliu, privea televizorul, cînd a văzut că a intrat în cameră, i-a arătat scrisoarea și i-a zis ce înseamnă acestea, la care el a aruncat scrisoarea și i-a comunicat că el o va duce pe Zumbrean în continuare, ce treabă are ultima cu ceea ce face el. După a îmbrâncit-o și a alungat-o din casă. Și de atunci ultima nu mai locuieşte cu el. Şi-a găsit gazdă unde locuiește. Ultima cu cet. Zumbrean Inga aveau relații încordate pe motivul la cele întâmplate, deoarece ultima s-a convins că totul ce este scris în scrisoare este totul corect, după comportamentul soțului, comportamentul ei. Peste o lună a fost chemată la poliție și a fost trasă la răspundere pentru cele întâmplate. A achitat o amendă în valoare de 750 lei. Referitor la telefonul mobil, ultima nu cunoaște, nici nu l-a văzut niciodată, a aflat despre existența telefonului în instanța de judecată în timpul examinării cauzei contravenționale. Cînd a fost chemată la Inspectoratul de Poliție ***** telefon sau alte obiecte nu i-au arătat, au întrebat doar despre conflict /Vol. II,, f. d. 102-104, 152-154/.

**Inculpata Matcovschi Angela Ivan,** fiind audiată în cadrul şedinţei de judecată în instanța de fond, verificate prin citire în instanţa de apel, vina nu o recunoscut-o, a susținut declarațiile depuse la ancheta penală și că ea la acel moment a declarat evenimentele așa cum au fost. Fiind audiată în cadrul urmăririi penale în calitate de bănuită la data de 30.06.2020, Matcovschi Angela vinovăția nu și-a recunoscut-o și a declarat că nu o cunoaște personal pe Zumbrean Inga. În luna mai 2018 la ultima la serviciu în magazinul alimentar unde activează a primit scrisoare de la o persoană necunoscută, unde i-a înmînat-o și a plecat. După ce a plecat, sora sa a început să citească scrisoarea și a văzut cum ea a început a tremura și i-a zis să-i dea pace ca să citească. Era o scrisoare în 3 pagini de caiet scrise în picioare. După a citit și ultima scrisoarea și că acolo figurează soțul surorii sale Lupan Vladimir împreună cu cet. Zumbrean Inga precum că au o relație. Sora a vrut să vadă cine este Zumbrean Inga și au intrat pe rețele de socializare unde a găsit-o pe doamna Inga Zumbrean, la care sora a zis că o cunoaște, după care sora a dorit să plece la serviciu la Secția de Pașapoarte ***** la doamna Zumbrean Inga pentru a discuta cu ea despre cele întâmplate. Deodată au vrut să intre la șeful ei în birou, dar nu era pe loc. În timpul acesta vizavi de acest birou a ieșit doamna Zumbrean Inga, la care a întrebat ce s-a întîmplat? Și sora i-a răspuns că a primit o scrisoare și că vrea să facă și ea cunoștință cu dânsa. Și după s-au întors la serviciu. După ce au ajuns la serviciu, au fost telefonate de către Badan Vasile care i-au zis să vină înapoi și să clarifice situația. După a venit toți în birou la Badan și ea a început să le insulte cu cuvinte urîte. La care domnul Badan a zis că el nu are timp și că nu crede în ceea ce este scris în scrisoare. În momentul cînd s-au întors la serviciu, sora sa a fost

telefonată de către soțul ei care deja cunoștea situația care a fost. După ce au finisat serviciul, au plecat la soțul surorii Lupan Vladimir, a intrat în casă, dar ultima a rămas afară ca să o aștept pe ea, se vedea că soțul deja cunoștea de cele întîmplate și era foarte agresiv, a lovit-o pe sora sa și a scos-o din casă, apoi a intervenit pentru ca să nu o lovească iarăși și a lovit pe ultima cu pumnul în regiunea feței, după care soțul a luat o sapă și ele au ieșit pentru a nu se contra cu el. După care sora a zis că vrea să plece la soțul doamnei Zumbrean pentru a clarifica situația. După care a plecat în s.***** unde au fost la domiciliu cet. Zumbrean Inga pentru a discuta cu soțul ei și a-i înmâna scrisoarea, ele nu cunoșteau unde locuiește și au întrebat de o persoană unde locuiește, unde i-a arătat casa. După, sora s-a dat jos din mașină, s-a apropiat de o doamnă în vârstă, vorbeau calm fără gesticulări, sora i-a înmânat scrisoarea după care persoana a pus-o în șorț, în jur de 2-3 min. a venit o mașină albă împreună cu o fetiță cu Doamna Zumbrean Inga și un bărbat. Persoana care a întimpinat-o pe soara lui, a scos scrisoarea din șorț și i-a dat-o în mâna lui domnul din mașină, după el a luat scrisoarea și a plecat după casă, apoi s-a apropiat sora de automobil și au plecat acasă. Nimeni nu i-a zis nimic ca să iasă din ogradă și nici gesticulări nu au fost. Cînd a intrat sora în mașină, i-a comunicat ca persoana aceea în vîrstă era mama soacră a lui Inga Zumbrean. Și că era totul foarte calm și că soțul lui Zumbrean Inga era destul de calm și nu a dat nici o reacție referitor la scrisoare și la prezența surorii sale în gospodărie. În drum spre casă, soțul a telefonat din nou și a început a vorbi agresiv. Din acel moment ei nu locuiesc împreună. Sora și-a găsit gazdă unde locuiește de aproximativ de 2 ani. La data de 10.08.2018, aproximativ pe la orele 07:30 împreună cu sora sa și cu meșterul Muntean Octavian, locuitor s. Glinjeni r. *****, se deplasau spre gazda surorii sale, pe drum au hotărît să se întoarcă înapoi pentru a cumpăra ciment. În acel moment cînd a vrut să se întoarcă, din spate era soțul surorii sale, el a intrat în parcare. Sora cînd i-a văzut a încercat să discute, și a hotărît să coboare. În acel moment soțul surorii sale a tras-o de mînă pe Zumbrean și a închis ușa, s-au întors și au plecat. Sora sa a început a alerga din urma lui, dar el nu s-a oprit. Sora s-a coborît în vale în față la Moldtelecom, ultima s-a dus cu mașina din urma ei, la care sora i-a zis că o aștepte pe Zumbrean Inga pentru a vorbi cu ea și de a o întreba de ce au fugit. În întâmpinare a venit Zumbrean Inga și au început să vorbească, doamna Zumbrean Inga a împins-o pe sora sa și după care s-au început a îmbrânci ambele pînă cînd doamna Zumbrean Inga a pierdut echilibrul și, căzînd jos, a tras-o și pe sora ei după ea, și la un moment dat, a văzut cum doamna Inga a lovit-o cu piciorul pe sora sa în piept. Sora s-a ridicat și se ținea cu mîna la piept și a încercat să iasă din șanț. După doamna Zumbrean Inga a apucat-o de fustă și o lovea cu un pantofi. În acel moment, ultima s-a apropiat pentru a o ajuta pe sora ei, dar în același timp Zumbrean o ținea de fustă și i-a deteriorat fusta, ultima i-a smuls pantoful din mînă și l-a aruncat jos. După care Zumbrean Inga era în picioare și striga în urmă cuvinte necenzurate. După au urcat în automobil și au plecat acasă. Doamna Zumbrean nu se afla în stare gravă, ea era în picioare. La data de 12.08.2018, ultima împreună cu meșterul Muntean Octavian plecau la apartament pentru a continua reparațiile, după au stopat lîngă gara auto, Octavian s-a dat jos să cumpere pîine, în timpul acela de ultima s-a apropiat o mașină mare albă și au coborît toți jos din mașină, el era agresiv, a lovit cu mîina în geamul de la șofer. Și au început să o numească

cu cuvinte necenzurate dintre care era Zumbrean Inga, care la fel, o numea cu cuvinte necenzurate. După care el și-a luat automobilul din față la mașina ei și ele au continuat să meargă mai departe la apartament /Vol. II,, f. d.158-160/.

*Examinând probatorul administrat, instanța de apel, consideră dovedită în afara dubiilor rezonabile vina inculpatelor Lupan Margareta Ivan și Matcovschi Angela Ivan, și pe deplin prin următoarea sistemă de probe pertinente, concludente, utile şi veridice, care coroborează între ele, cum ar fi:*

**--declaraţiile părţii vătămate Zumbrean - Carp Inga,** care fiind audiată în instanța de fond, *verificate prin citire în instanţa de apel,* a relatat că, la data de 10.08.2018, pe la orele 07.40, ea deplasîndu-se spre serviciu din s.***** cu rutiera, 4 care ducea lucrătoarele la fabrica de croitorie, șofer era Lupan Vladimir. Ajungînd în or. ***** deja, deplasîndu-se spre Moldtelecom pe str.31 August, Lupan Margareta și Matcovschi Angela, stăteau după panoul care era în apropierea Oficiului Poștal și pe neașteptate au sărit în direcția ei pe trotuarul de pe marginea carosabilului, numind-o cu diferite cuvinte înjositoare, murdare și apucînd-o de păr, împingînd-o spre iarba din șanțul de lîngă carosabil, în fața cetățenilor care se deplasau la serviciu în direcții diferite, i-au smuls telefonul din mînă, spunîndu-i că de aici nu mai scapă și nu se duce nicăieri, au aruncat telefonul pe trotuar. Încerca să se apere, dar una o ținea și alta o îmbrîncea. În acea dimineață era rouă, au tîrît-o prin rouă și apoi a fost tîrîtă în șanțul de lîngă drum, unde i-au fost aplicate mai multe lovituri cu geanta care o aveau și în geantă aveau ceva obiecte tari, a fost lovită în cap și ea și-a pierdut cunoștința, unde ea s-a trezit cu o persoană necunoscută lîngă ea, care a telefonat la salvare. La fața locului a venit salvarea, soțul, fostul șef de centru, care la acel moment era în concediu și ea îl înlocuia. A fost fotografiată de către poliție, la care nu cunoaște din ce cauză au dispărut pozele, la salvare a început a vomita și a fost internată în spital. La fața locului a fost chemat și șoferul rutierei Lupan Vladimir. În acea zi a fost internată în spital. Ea activa în luna mai 2018, la Secția de pașapoarte au venit Lupan Margareta și Matcovschi Angela la serviciu în timp ce perfecta actele la o lucrătoare care activează la fabrica de croitorie, au intrat cu repeziciune în biroul specialistului superior Anghelina Toderașco și au închis ușa după ele. Avea nevoie urgent pentru documentare la doamna Anghelina și a deschis ușa, a zis bună ziua și nu a reușit să finiseze cînd asupra ei s-au năpustit cu o scrisoare anonimă Lupan Margareta și Matcovschi Angela, ponegrind-o în glas cu diferite cuvinte murdare, precum că ea se are de bine cu soțul lui Lupan Margareta, adică cu șoferul de la rutieră, ea pînă la acel moment nici nu le cunoștea pe ele. I-au făcut un șou la serviciu, a urmat o adunare între colegi și cu doamnele în cauză la care fiecare explicau că nu e adevărat, dar ele nu s-au oprit, au plecat în proprietatea mamei soacre Zumbrean Tamara a.n.05.10.1939, s-au urcat pe pragul casei și i-au dat scrisoarea acea anonimă în mîine și dîndu-i citire, în care era ponegrită cu toate cuvintele. În acel moment a venit ea cu soțul și cu fiica cu mașina personală și văzînd că mama tremură în fața lui Lupan Margareta și Matcovschi Angela, dumnealor au încercat să-i dea scrisoarea soțului fără nici o frică, adresîndu-i iarăși ei cuvinte „puico”, la fata ei care era pe atunci minoră, căci ea era cu dînsa. După ce au terminat de spus tot ce au avut de spus la adresarea soțului, au plecat din ogradă. După aceasta a continuat, căci ea continua să se deplaseze cu rutiera, sau

soțul venea, ele la fel continuau Lupan Margareta și Matcovschi Angela, la oprire în fața mai multor persoane ca să o batjocorească. După bătaia din stradă de la 10.08.2018 a fost internată cu comoție cerebrală, a avut de primit tratament timp îndelungat, insomnii, cu sistemul nervos, unde permanent primea pastile, a urmat dereglarea glandei tiroide și de urgență a fost intervenția chirurgicală cu înlăturarea totală a glandei tiroide, urmări au fost pe care le-a suferit în urma celor întîmplate la data de 10.08.2018. De la acea dată este permanent pe pastile și pe tot parcursul vieții. Susține în continuare cererea adresată în instanță de judecată cu privire la recuperarea pagubei materiale și celei morale.

Al doilea caz cu violarea de domiciliu a avut loc în luna mai 2018. Mama era bolnavă cu inima și se teme, căci pentru ea un mic stres îi poate agrava sănătatea. De cele întîmplate în ogradă, cunoaște din cuvintele mamei, dar în continuare a văzut cele întîmplate. După cele întîmplate relațiile între ea și Lupan Margareta cu Matcovschi Angela nu au rămas împăcate, a încercat ca să afle de unde era scrisoarea anonimă, și pînă în cele din urmă s-a adeverit că scrisoarea a fost scrisă de doamnele în cauză, căci scrisoarea nu avea nici ștampila de la poștă, nici timbre. Relațiile lor nu poate spune că erau bune după cele întîmplate. A scris cerere la poliție, unde doamnele au fost atrase la răspundere pe cauză contravențională și amendate, căci nu se păstrase pozele ce au fost făcute la acel moment. La data de 10.08.2018 nu poate spune concret că ambele erau după panou, una posibil că era cu un pas în urmă și prima s-a adresat la ea Lupan Margareta, care i-a smuls telefonul, și l-a aruncat pe trotuar și a doua persoană o îmbrîncea. Conform extrasului medical, eliberat de medicul de la Institutul Oncologic, ea urmează să primească pastile toată viața;

În ședința Curții de Apel, ***partea vătămată Zumbrean - Carp Inga*** a menționat că, susține pe deplin declarațiile care le-a dat anterior la urmărirea penală și în instanța de judecată.

**--declaraţiile martorului Badan Vasile,** care fiind audiat în instanța de fond, *verificate prin citire în instanţa de apel,* a relatat că în anul 2018 activa în alt sediu pe str. Păcii, era pe la sfîrșitul lunii mai, unde activa în calitate de șef al Centrului Multifuncțional ***** și respectiv în biroul vechi al oficiului vechi s-au prezentat surorile Lupan și Matcovschi, unde aveau în mînă o scrisoare, care i-au înmînat-o ca să o citească. A convocat tot colectivul ce îi era în subordine, a citit două propoziții din scrisoarea ce i-au prezentat-o, din tot ce era scris a înțeles că sînt prostii. Apoi a ieșit în afară sediului și a avut o discuție cu ambele doamne. Din discuția dată s-a ajuns la concluzia și ele au recunoscut că sînt prostii și consideră că cele inventate sînt autori tot acelea ce au venit cu ele. Cu aceasta a înțeles că cazul s-a epuizat și a înțeles că nu mai au pretenții una față de alta și au plecat acasă. Peste o săptămînă sau două s-au mutat în alt sediu și la începutul lunii.08.și-a luat concediul ordinar ca să plece din țară. Plecînd în concediu conform procedurilor stabilite, atribuțiile funcționale i-au fost atribuite doamnei Inga. Dimineața între orele 07.00-08.00, el se afla încă acasă, a fost contactată telefonic de soțul doamnei Zumbrean Inga, Zumbrean Gheorghe, care i-a comunicat dacă este posibil ca să vină cît mai repede la serviciu căci s-a întîmplat ceva nenorocire. În timp de 20-25 minute el s-a deplasat în direcția serviciului, ajungînd pe strada principală a orașului, în apropierea cercului, lîngă alimentarea cu gaz, în apropierea Moldtelecomului

a văzut mai multe mașini oprite, a văzut și rutiera soțului doamnei Lupan, căci era rutieră de culoare verde, îndată a venit ambulanța, poliția și atunci a văzut-o pe doamna Zumbrean care era sub un nuc ce se afla în apropiere și ea era murdară, încălțămintea era într-o parte, geanta era într-o parte și se înțelegea că era maltratată, umilită și încă în stradă. El s-a deplasat la serviciu și a numit o altă persoană de a îndeplini funcția, căci sînt anumite condiții de a funcționa Centrul. După ce s-a întors din concediu, doamna Zumbrean deja se afla la serviciu, dar sistematic primea medicamente, a avut intervenție chirurgicală, des se deplasa la spital și consideră că va avea consecințe în urma aceste maltratări. El, cînd a ajuns la fața locului, doamna Zumbrean nici nu putea vorbi, era speriată, era într-o situație complicată, căci a fost atacată în stradă, doar soțul ei i-a explicat de cele întîmplate. Ca persoană pe doamna Inga o caracterizează pozitiv, activează de 12 ani împreună, nu este conflictuală, are relații bune cu colectivul, nu are relații conflictuale nici cu o persoană. Nu a văzut ca cineva să o lovească pe doamna Zumbrean, doar a văzut-o pe doamna Zumbrean în ce stare era. Despre cele întîmplate a aflat de la soțul doamnei Inga și era clar că a fost maltratată doamna Inga. Au stat la discuție în birou și nu s-au folosit vorbe necenzurate din partea doamnelor Matcovschi și Lupan. Scrisoarea a fost prezentată la sfîrșitul lunii mai 2018 și nu a citit scrisoarea pînă la urmă, căci a văzut că sînt niște prostii, și ele au recunoscut că sînt niște intrigi de a face conflict între ele cu soțul. În scrisoare era indicat că doamna Zumbrean circulă cu rutiera care șofer era soțul doamnei Lupan;

**--declarațiile martorului Zumbrean Cornel,** care fiind audiat în instanța de fond, *verificate prin citire în instanţa de apel,* a relatat că, data nu și-o amintește, în anul 2018, era vara, căci era cald, a primit apel de la serviciul 112 că pe str.31.08.a fost un conflict. Ajungînd la fața locului era o persoană de gen feminin care plîngea, era speriată, hainele ei erau murdare, lucrurile personale erau împrăștiate în împrejurul ei. Din declarațiile luate la fața locului, s-a dovedit a fi Zumbrean Inga. Doamna Zumbrean a declarat că a fost bătută de două persoane de gen feminin și dumneaei îi sînt cunoscute aceste două persoane. S-a întîmplat pe str.31.08.or. *****, în fața clădirii de la „Moldtelecom”. Ora nu o poate concretiza, era în prima jumătate a zilei, posibil era între orele 07.00-08.00. La fața locului s-a mai deplasat împreună cu colaboratorul de poliție Solomon Alexei. Nu era nimeni prin preajmă cînd a ajuns la fața locului în afară de doamna Zumbrean. Nu își amintește cine a fost chestionat, doar că a fost în tură de 24 ore și reacționa la apelurile de la 112 și nu cunoaște cui i-a fost redirecționat materialul spre examinare. La acel moment a luat declarații de la doamna Zumbrean Inga. Nu își amintește dacă au fost ridicate careva obiecte, materiale de la fața locului. Nu își amintește cine a solicitat ambulanța, care a ajuns odată cu ei și nu își amintește dacă a fost transportată doamna Zumbrean la spital.

**--declarațiile martorului Zumbrean Gheorghe,** care fiind audiat în instanța de fond, *verificate prin citire în instanţa de apel,* a relatat că, cu inculpatele Lupan Margareta și Matcovschi Angela nu sînt în careva relații, nu sînt rude, iar Zumbrean-Carp Inga este soția lui. La data de 12 mai 2018 se afla cu fiica minoră Mihaela în or. Rezina, în acel timp i-a telefonat soția Zumbrean-Carp Inga care era schimbată la glas și plîngînd și i-a spus că la serviciul ei, la secția de pașapoarte au venit două persoane necunoscute,

care pe urmă a aflat că este Lupan Margareta și sora ei Matcovschi Angela, care au începută să o numească cu cuvinte foarte urîte față de tot colectivul centrului și cetățenii care se aflau la documentare, pe motiv precum că soția s-ar afla de bine cu soțul lui Lupan Margareta care este Vladimir Lupan. El, la rîndul său i-a spus soției să se liniștească, căci nimic nu este corect, apoi ei s-au întors de la Rezina cu fiica la serviciul soției, soția era în stare de stres și plîngînd i-a povestit toate cele întîmplate. La rîndul său, șeful Centrului Secției de pașapoarte domnul Badan Vasile, văzînd-o în ce stare se afla, i-a permis ca să meargă acasă de la serviciu, unde ei au plecat toți trei acasă. Venind acasă, a găsit la poarta curții lor o mașină de model Toyota Iaris și poarta era deschisă, unde poarta este permanent închisă și poarta se află la circa 30 metri de la casă. Intrînd în ograda casei, a găsit-o pe Lupan Margareta și Matcovschi Angela pe pragul casei și mama lui Zumbrean Tamara, care este o femeie în vîrstă de 80 ani în fața lor, ele aveau o scrisoare în mînă și citeau din scrisoarea dată mamei, unde mama fiind schimbată pe față, cu ochii în lacrimi, le spunea ca să iasă din curte. Văzîndu-i pe ei, Lupan Margareta și Matcovschi Angela au început o gălăgie față de soție, unde el la rîndul său, le-a spus ca să iasă din curte, cu gălăgie ele au ieșit din curte. A doua zi mama în urma cazului dat, a suferit un insult și a fost nevoiți ca să o interneze în spital. După aceasta, peste cîteva zile, la telefonul său veneau fel de fel de mesaje pe timp de zi, pe timp de noapte despre soție. La data de 10.08.2018 pe la orele 07.30 dimineața a fost telefonat de soție, precum că în drum spre serviciu se află Lupan Margareta și Matcovschi Angela și să vină că o să facă probleme. Venind spre serviciul soției în fața stației de alimentare cu gaz, în partea dreaptă a traseului a găsit-o pe soție în șanț, bătută, plină de sînge, cu părul smuls lîngă ea, cu hainele rupte și telefonul stricat alături de ea, alături de soție se afla un bărbat, care pe urmă a aflat că este martorul Andrei Țîmbalari care pleca la serviciu și a găsit-o pe soția sa, i-a acordat ajutor și a apelat la serviciul 112. El cînd  a ajuns a apelat la serviciul 112, apoi l-a sunat pe domnul Vasile Badan șeful Centrului Multifuncțional ca să se prezinte, căci soția sa îl înlocuia, dumnealui se afla la acel moment în concediu. A venit salvarea, i-a acordat ajutor soției, poliția a venit, unde au documentat cazul. El totodată l-a telefonat și pe domnul Lupan Vladimir care este soțul doamnei Lupan Margareta ca să vină să vadă în ce stare era soția lui. Soția a fost internată în spital, tot în acea zi de la IP ***** li s-a dat îndreptare de a se prezenta soția la medicul legist din or. Orhei. A plecat la medicul legist unde i-a fost depistată comoție cerebrală, apoi peste cîteva zile la soție în zona gîtului i-a apărut o umflătură, adresîndu-se la medic i s-a depistat că este bolnavă glanda tiroidă și a fost nevoită să fie operată și i s-a înlăturat glanda tiroidă și urmează ca toată viața să fie pe bază de pastile. Toate acestea s-au întîmplat pe faptul stresului. Cînd a ajuns acasă Lupan Margareta și Matcovschi Angela deja erau în ogradă, undeva 10-15 minute ele s-au aflat față de ei în ogradă, dar mama le-a spus că pînă a veni ei, ele deja era de circa 10-15 minute în ogradă, căci ele citeau din scrisoare. De cînd s-au întors acasă, mama s-a aflat împreună cu ei și a văzut cînd Lupan Margareta și Matcovschi Angela au plecat. La ogradă este doar poartă mare, portiță mică nu este. Pe soție a găsit-o în șanț, în poziție culcată și la timp de 5 minute a venit salvarea și îndată a venit și poliția. La acel moment soția a dat careva explicații, el nu a dat explicații, au fost efectuate fotografii de la locul cazului;

*Vina inculpatelor Lupan Margareta Ivan şi Matcovschi Angela Ivan se mai adevereşte prin probele materiale anexate la dosarul penal:*

--**procesul-verbal de cercetare la faţa locului din 04.05.2020**, anume strada din preajma clădirii „Moldtelecom" şi Oficiul Poștal din or. *****, strada 31.08.1989 cu fototabel (Vol. II, f.d. 64-68);

--**procesul-verbal de ridicare şi examinare a obiectelor din 12.04.2020,** conform căruia a fost examinat şi ridicat un telefon mobil de model „Iphone", o pereche de sandale, o bluză de culoare albă cu fototabel (Vol. II, f.d.78-81);

--**raportul de expertiză judiciară nr. 202026D0075 din 30.04.2020**, conform căruia lui Zumbrean-Carp Inga i-au fost cauzate: traumatism cranio-cerebral manifestat prin comoție cerebrală, echimoze pe gât, excoriații pe față și genunchiul drept /Vol. II, f.d. 85-86/;

--**procesul-verbal de audiere a părţii vătămate Zumbrean-Carp Inga Petru**, care a declarat că, la data din 10.08.2018 s-a deplasat la serviciu cu microbuzul condus de cet. Lupan Vladimir, care zilnic face curse tur-retur din localitățile Glinjeni, Mihuleni,*****, transportând angajatele fabricii de cusătorie din or. *****, nu era de una singură, dar împreună cu un colectiv de femei, care se deplasau la muncă/serviciu. De la fabrică Lupan Vladimir a mers în direcția Centrul multifuncțional și ultima s-a deplasat cu el pînă la serviciu, dar acolo Lupan Vladimir a observat pe Lupan Margareta și Matcovschi Angela și în scopul evitării căror conflicte, s-a întors la oprirea din deal, de la cerc, la intersecția străzilor Regiei și 31.08.1989, și de acolo a mers la serviciu pe jos. Totodată, în intenția de a preveni orice acțiuni ale acestora, i-a telefonat soțului Zumbrean Gheorghe, informându-l că Lupan Margareta și Matcovschi Angela se află în preajma Centrului multifuncțional și l-a rugat să vină urgent încolo, dar nu l-a așteptat la oprire, dar a fost nevoită să meargă la serviciu, deoarece îndeplinea şi exercita funcțiile șefului care se afla în concediu și avea de îndeplinit multe obligații de serviciu, fără de care Centrul nu putea să funcționeze și să presteze cetățenilor serviciile necesare. Deoarece, neavând nici o vină față de Lupan Margareta și Matcovschi Angela, avea încrederea că totul se va termina cu o convorbire pe aceeași temă ca și prima dată în luna mai 2018, nu s-a așteptat la un atac din partea lor și nici nu le-a provocat nici cu vorbe, nici cu gesturi, nici cu vre-un răspuns obraznic, cu nimic. Ajungând în preajma întreprinderii „Moldtelecom", de pe str. 31.08.1989 din or. *****, în loc public, Lupan Margareta și Matcovschi Angela au început cu voce tare să o numească cu cuvinte necenzurate și de aceia a încercat repetat de a-şi telefona soţul, însă nu-i reuși, din cauză Matcovschi Angela a apucat-o de păr, iar Lupan Margareta i-a smuls telefonul mobil din mănă şi l-a aruncat la pământ, deteriorându-l, ulterior, ambele au început să o bată în văzul mai multor cetățeni. În același timp Matcovschi Angela, care acționa în comun cu Lupan Margareta, a apucat-o de păr și o ținea aplecată, iar Lupan Margareta a lovit-o de mai multe ori cu geanta peste cap și corp, apoi au îmbrâncit-o, au tras-o de haine, au dat-o jos la pământul umed, fiindcă fusese rouă. În urma violenței fizice i-au cauzat leziuni corporale, dureri fizice în urma cărora s-a pierdut cunoștința, repetat a vomitat, i-a fost deteriorat telefonul, i-a fost ruptă bluzița, deteriorați pantofii. În așa fel, acestea i-au cauzat suferințe psiho-emoționale, paguba morală o apreciază cu echivalent bănesc în

sumă de 100 mii lei. Costul telefonului mobil este în jur de 15 mii lei, suportând totodată cheltuieli pentru tratament medical, pentru asistență juridică și alte cheltuieli, asupra cărora se va expune suplimentar cu acțiune civilă, care o va prezenta suplimentar. Aceste acțiuni le-a văzut și conducătorul automobilului cu care se deplasa martorul Bălănuța Serghei, au discutat la această temă, Bălănuță a remarcat în cadrul conversației că, cunoaște pe atacatoare deoarece sunt consătenele lui. Martorii care au mai văzut această faptă sunt: Țîmbalariu Andrei, Bălănuță Serghei, Andrei Sandic, Balaban Oleg, Badan Vasile, Zumbrean Gheorghe și lucrătorii de la ambulanță și alte persoane. Suplimentar, a completat faptul precum că, în luna mai 2018, folosind în calitate de motiv o scrisoare anonimă despre faptul că, soțul cet. Lupan Margareta – cet. Lupan Vladimir, a-r fi curtat-o, sosind împreună cu sora Matcovschi Angela la Centrul unde activează și fără nici un temei, au calomniat-o în prezența șefului Centrului Multifuncțional *****, de colegii de serviciu și în prezența soțului, pe care ea la invitat. Le-a explicat că nu poartă nici o vină față de Lupan Margareta, şi nu a avut, nici nu are nici un fel de relații cu soțul ei, după ce acestea plecaseră, ea având încrederea că explicațiile ei și ale soțului său, au fost destul de convingătoare pentru ca Lupan cu Matcovschi să se liniștească. Credea că situația a fost consumată. Cu regret Lupan Margareta și Matcovschi Angela, știind cu certitudine că, împreună cu soțul Zumbrean Gheorghe am rămas la Centrul, folosind în acest scop automobilul personal al cet. Matcovschi Angela de model „Toyota Auris", ambele s-au deplasat la domiciliul său în satul*****, r-l *****, unde se afla mama-soacră cet. Zumbrean Tamara, și fără nici un drept, abuziv, fără nici o justificare legală și fără consimțământul acesteia, al soțului său, al mamei, au pătruns în curtea casei, au mers până la casă, unde în acel timp se odihnea mama și în scopul de a o defăima, i-au citit scrisoarea anonimă precizată, făcându-i diferite declarații jignitoare, ofensatoare despre chipul său moral nedemn etc. În acest timp, ea cu soțul s-au întors acasă, şi le-a găsit pe cet. Lupan Margareta și Matcovschi Angela în curtea casei, care o amenințau pe mama-soacră că, precum că, soarta o va pedepsi pe ea şi fiica ei pentru faptele descrise în scrisoarea anonimă, pe care ele le apreciau drept veridice, ca pe un fapt constatat. Lupan și Matcovschi au părăsit domiciliul numai după ce i-au jignit şi pe dânșii în prezența mamei, după cerințe repetate și insistente de a pleca și de a le lăsa în pace. Consideră că, acțiunile lui Lupan Margareta și Matcovschi Angela întrunesc semnele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) CP al RM, care stabilește răspundere penală pentru violarea domiciliului, adică pentru „pătrundere sau rămânere ilegală în domiciliul/reședința unei persoane fără consimțământul acesteia ori refuzul de a le părăsi la cererea ei...", acțiuni care i-au cauzat ei şi soțului său, mamei-soacre suferințe morale, psihice și fizice (Vol. II, f.d. 55-58);

--**procesele-verbale de examinare a obiectelor din 04.06.2020,** prin care au fost examinate o bluză de culoare neagră, un telefon mobil de model „Iphone", o pereche de sandale de culoare neagră și trei foi de caiet (Vol. II, f.d.119, 120, 121, 1240;

--**procesul-verbal de audiere a părții vătămate Zumbrean Tamara Feodor,** care a declarat că, în anul 2018 în luna mai, data nu și-o amintește, în jurul orei 14:00 min., la domiciliul său, au intrat două persoane necunoscute care au întrebat unde este feciorul ei, Zumbrean Gheorghe, care nu se afla acasă, şi fără permisiunea ei, au intrat singure pînă la

pragul casei unde i-au arătat o scrisoare, cu toate că ea refuzase să ia scrisoarea și nici să o citească. Dar ele au scos scrisoarea și i-au citit-o în voce tare, apoi în acel moment s-a apropiat fiul său, cet. Zumbrean Gheorghe, la care ele au zis: iaca și frumoasa, ulterior s-au apropiat și i-au dat scrisoarea lui. După ce, ea întrase în casă şi ce s-a întâmplat mai departe nu cunoaște (Vol. II, f.d.125);

--**procesul-verbal de audiere a martorului Badan Vasile**, care a declarat că, activează în calitate de șef al Centrului Multifuncțional or. *****. O cunoaște pe cet. Zumbrean Inga, deoarece activează în calitate de șef adjunct la Centrul Multifuncțional, fiind subalterna lui. În luna.08.a anului 2018 data nu-şi amintește, pe atunci activând în sediul vechi, către el s-au adresat Matcovschi și Lupan cu o scrisoare în mîna. La insistența acestora, el adunase întreg colectivul, ele insistau ca să fie citit conținutul scrisorii, atunci el, citind câteva propoziții, înțelese că sunt niște prostii în viziunea sa, şi a ieșit afară cu Angela și Margareta unde doamnele i-au recunoscut că aceasta este o prostie inventată, după care ele au plecat și el a crezut că aici s-a terminat tot. După, ce instituția s-a mutat în sediul nou, dar el a plecat în concediu pe 10 zile, era începutul lunii august, atribuțiile de serviciu erau atribuite lui Zumbrean Inga, ea a rămas ca conducător de serviciu. După o perioadă de timp a fost telefonat de către șotul lui Inga Gheorghe care i-a zis că este o problemă la serviciu și cît mai posibil curând să se apropie, venind la fața locului cu mașina personală pe str. 31 august, era dna Inga maltratată, umilită, se vedea că a fost atacată pe stradă, hainele rupte și stătea sub copac și plângea. După care a venit ambulanța și colaboratorii Poliției. După care el s-a dus la serviciu și a atribuit funcțiile altei persoane, deoarece el era în concediu. Ultimul cînd s-a întors, ea era la serviciu și toată ziua a umblat cu medicamente (Vol. II, f.d.75);

--**procesul-verbal de audiere a martorului Zumbrean Cornel din 01.08.2020**, care a declarat că în anul 2018 aflându-se la serviciu a fost o înștiințare telefonică pe adresa 31 august. Ajungând la fața locului a văzut precum că o persoană necunoscută de gen feminin, interogând a aflat că este cet. Zumbrean Inga care era în stare de șoc, speriată și cu semne vizibile cu multiple lovituri, hainele erau murdare și lucrurile personale erau împrăștiate la câțiva metri de la locul faptei (Vol. II, f.d.189).

Astfel, Colegiul Penal, audiind participanţii la proces, verificând prin prisma art. 101 CPP al RM probele administrate la etapa de urmărire penală, cercetare judecătorească în prima instanță și verificate în instanța de apel, constată că faptele reținute în sarcina inculpatelor Lupan Margareta Ivan și Matcovschi Angela Ivan, se încadrează în baza de art. 287 alin. (2), lit. b) CP al RM, individualizată prin „*huliganism, acţiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, săvârşită de două persoane*”, precum și în baza art. 179 alin. (1) CP al RM, individualizată prin „*violarea de domiciliu, adică pătrunderea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia şi refuzul de a-l părăsi la cererea ei*”.

Colegiul Penal conchide că, întreaga sistemă de probe examinate mai sus şi apreciată de către instanţa de apel prin prisma prevederilor art. 101 CPP al RM, coroborează între ele şi demonstrează, incontestabil, faptul că, inculpatele Lupan Margareta Ivan și Matcovschi Angela Ivan au comis faptele prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) și art. 179 alin. (1) CP al RM.

Cu referire la componența de infracțiune incriminată inculpatelor în baza art.287 CP al RM, la data comiterii faptei, Colegiul Penal notează că obiectul juridic special al infracțiunii de huliganism îl constituie relațiile sociale cu privire la ordinea publică apărate împotriva infracțiunii de huliganism.

Latura obiectivă a infracțiunii constă în fapta prejudiciabilă exprimată fie în acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, fie în acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.

Infracțiunea specificată la art. 287 CP al RM este o infracțiune formală. Ea se consideră consumată din momentul realizării fie a acțiunilor care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, fie a acțiunilor care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.

Latura subiectivă a infracțiunii de huliganism se caracterizează prin intenție directă. Motivele acestei infracțiuni sunt motive huliganice.

Ordinea publică înseamnă o totalitate de relaţii sociale ce asigură o ambianţă liniştită de convieţuire în societate, de inviolabilitate a persoanei şi a integrităţii patrimoniului, precum şi activitatea normală a instituţiilor de stat şi publice.

Încălcare a ordinii publice ce exprimă o vădită lipsă de respect se consideră săvîrşirea unor acţiuni intenţionate ce atentează la regulile sociale şi morale de convieţuire, care sunt încălcate într-un mod grosolan şi demonstrativ de către violatorul ordinii publice prin necuviinţă, neobrăzare, comportare batjocoritoare cu cetăţenii, prin înjosire a onoarei şi demnităţii persoanei, încălcare îndelungată şi insistentă a ordinii publice, zădărnicire a activităţilor de masă, suspendare temporară a activităţii normale a întreprinderilor, instituţiilor, organizaţiilor, transportului obştesc etc.

Prin exprimarea unei vădite lipse de respect faţă de societate se au în vedere acţiunile evidente ce ating interesele legitime ale unui grup ori chiar ale unei persoane care se află la locul infracţiunii (proferarea de expresii indecente, abordarea unei ţinute lipsite de pudoare, efectuarea de gesturi obscene etc.)

Prin acțiuni care se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită se înţeleg acţiunile de încălcare grosolană a ordinii publice însoţite de acte de violenţă asupra persoanei, de distrugere şi degradare a bunurilor proprietarului, întreruperea temporară a activităţii normale a întreprinderilor, instituţiilor sau organizaţiilor etc.

Acţiunile de huliganism sunt orientate, de regulă, spre public, spre reacţia publicului, implicând jignirea demnităţii publice şi încălcarea grosolană a ordinii publice. Huliganismul reprezintă o faptă săvârşită în public, însă nu neapărat într-un loc public. Acţiunile de huliganism, în spaţiu şi timp, se pot înfăptui şi în locuri nepopulate sau noaptea, dar cu încălcarea ordinii publice.

Colegiul Penal atestă că declarațiile inculpatelor Lupan Margareta Ivan și Matcovschi Angela Ivan privind nevinovăția lor în comiterea faptelor penale incriminate

sunt combatute prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată și anume prin declarațiile părţilor vătămate şi martorilor nominalizați supra și probele scrise cercetate în ședința de judecată. Aceste probe coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpatelor în comiterea infracțiunilor incriminate.

Nerecunoașterea vinei de către inculpatele, instanța de apel o apreciază ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto incrimina garantat de art. 66 CPP al RM și art. 6 CEDO, or, persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărită pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și nu poate fi calificate ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale.

În acest context, Colegiul penal ține să menționeze, deși inculpatele Lupan Margareta Ivan și Matcovschi Angela Ivan au relatat că, anume partea vătămată la data de 10.08.2018, a opus rezistență și a început să îmbrâncească, anume dînsa a lovit cu piciorul în piept pe Lupan Margareta Ivan, sunt declarative, fără avea un suport probatoriu, or, acestea afirmații contravin declaraților părții vătămate Zumbreanu Inga, care fiind audiată în ședința de judecată, a declarat că, la data de 10.08.2018, pe la orele 07.40, deplasîndu-se spre serviciu spre Moldtelecom, pe str.31 August, Lupan Margareta și Matcovschi Angela stăteau după panoul care era în apropierea Oficiului Poștal și pe neașteptate au sărit în direcția ei pe trotuarul de pe marginea carosabilului, numind-o cu diferite cuvinte înjositoare, murdare și apucînd-o de păr, împingînd-o spre iarba din șanțul de lîngă carosabil, în fața cetățenilor care se deplasau la serviciu în direcții diferite, i-au smuls telefonul din mînă, spunîndu-i că de aici nu mai scapă și nu se duce nicăieri, au aruncat telefonul pe trotuar. Încerca să se apere, dar una o ținea și alta o îmbrîncea. În acea dimineață era rouă, au tîrît-o prin rouă și apoi a fost tîrîtă în șanțul de lîngă drum, unde i-au fost aplicate mai multe lovituri cu geanta, a fost lovită în cap și ea și-a pierdut cunoștința, unde ea s-a trezit cu o persoană necunoscută lîngă ea, care a telefonat la salvare.

Instanța de apel apreciază ca fiind veridice declarațiile părții vătămate Zumbreanu Inga, or, acestea coroborează cu declarațiile martorului Zumbrean Gheorghe, care a menționat în ședința de judecată că, la data de 10.08.2018, aproximativ la orele 07.30 dimineața, a fost telefonat de soție, precum că în drum spre serviciu se află Lupan Margareta și Matcovschi Angela și să vină că o să facă probleme, venind spre serviciul soției, în fața stației de alimentare cu gaz, în partea dreaptă a traseului, a găsit-o pe soție în șanț, bătută, plină de sînge, cu părul smuls lîngă ea, cu hainele rupte și telefonul stricat alături de ea.

La fel, și prin declarațiile martorului Zumbrean Cornel, se confirmă că față de partea vătămată Zumbrean Inga a fost aplicată violență, astfel, martorul în cauza a relatat că, în anul 2018, era vara, a primit apel de la serviciul 112 că pe str.31.08.a fost un conflict. Ajungînd la fața locului, era o persoană de gen feminin care plîngea, era speriată, hainele ei erau murdare, lucrurile personale erau împrăștiate în împrejurul ei. Din declarațiile luate la fața locului, s-a dovedit a fi Zumbrean Inga, care a declarat că a fost bătută de două persoane de gen feminin și dumneaei îi sînt cunoscute aceste două persoane.

În colaborarea cu declarațiile susmenționate, instanța de judecată ține cont de raportul de expertiză judiciară nr. 202026D0075 din 30.04.2020, conform căruia lui Zumbrean-Carp Inga i-au fost cauzate: traumatism cranio-cerebral manifestat prin comoție cerebrală, echimoze pe gât, excoriații pe față și genunchiul drept, care au putut fi provocate de la acțiunea traumatică cu obiect contondent, dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate și se califică ca vătămare ușoară.

În acest context, se reține că fapta prejudiciabilă exprimată prin încălcarea a ordinii publice de către inculpatele Lupan Margareta Ivan și Matcovschi Angela Ivan, s-au exprimat prin aplicarea violenţei, fără careva motive obiective, față de partea vătămată, în stradă, anume aplicarea loviturilor, îmbrâncelilor, or, însăși inculpatele în ședința de judecată, deși nu au recunoscut vina în săvîrșirea infracțiunii incriminate acestora, faptul că Zumbrean Inga a fost maltrată, se mai confirmă și prin declarațiile martorului Badan Vasile, care fiind audiat în instanța de fond, a relatat că în anul 2018, plecînd în concediu conform procedurilor stabilite, atribuțiile sale funcționale i-au fost atribuite doamnei Inga. Dimineața între orele 07.00-08.00, el se afla încă acasă, a fost contactată telefonic de soțul doamnei Zumbrean Inga – Zumbrean Gheorghe, care i-a comunicat dacă este posibil ca să vină cît mai repede la serviciu, căci s-a întîmplat o nenorocire. În timp de 20-25 minute el s-a deplasat în direcția serviciului, ajungînd pe strada principală a orașului, în apropierea cercului, lîngă alimentarea cu gaz, în apropierea Moldtelecomului a văzut mai multe mașini oprite, a văzut și rutiera soțului doamnei Lupan, căci era rutieră de culoare verde, îndată a venit ambulanța, poliția și atunci a văzut-o pe doamna Zumbrean care era sub un nuc ce se afla în apropiere și ea era murdară, încălțămintea era într-o parte, geanta era într-o parte și se înțelegea că era maltratată, umilită și încă în stradă.

În asemenea circumstanțe, instanța de judecată consideră că, de fapt, a fost confirmat prin probe concludente și pertinente încălcarea ordinii publice de către inculpatele Lupan Margareta Ivan și Matcovschi Angela Ivan, acestea încălcînd liniștea de conviețuire în societate, și de inviolabilitate a părții vătămate Zumbrean Inga, or, însăși inculpatele au recunoscut că, între ele și pătimită a avut loc altercații între dînsele și partea vătămată în stradă, or, deși, acestea au menționat că, atunci cînd au plecat de la locul faptei, partea vătămată nu se afla în stare gravă, ea era în picioare, aceste afirmații nu corespund realității, în situația în care martorii veniți la fața locului, au depistat-o pe Zumbrean Inga bătută, plină de sînge, cu hainele rupte și cu telefonul stricat.

Totodată, instanța de apel ţine să menţioneze că, latura obiectivă a infracţiunii de huliganism constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acţiunile care încalcă ordinea publică (săvîrşită în public), acţiuni care prin conţinutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, dar comiterea infracţiunii într-un loc public nu este o caracteristică obligatorie a acestei infracţiuni, obligatoriu este modul public, adică actele huliganice urmează a fi săvîrşite în prezenţa unor persoane, ori rezultatul actelor huliganice devin inevitabil cunoscute altor persoane.

În temeiul art. 131 lit. a) CP al RM, fapta se consideră săvîrşită în public şi atunci cînd este comisă într-un loc care, prin natura sau destinaţia lui, este întotdeauna accesibil

publicului, chiar dacă în momentul săvîrşirii faptei în acel loc nu era prezentă nici o persoană, dar făptuitorul îşi dădea seama că fapta ar putea ajunge la cunoştinţa publicului.

Astfel, la caz, se poate deduce cu fermitate că, infracțiunea săvîrşită de inculpate a fost comisă în loc public, de rînd cu acţiunile huliganice ale acestora care s-au desfășurat în stradă, nu departe de locul de serviciu a părții vătămate, care este un loc public, şi care au fost văzute de către martorii audiați în ședința de judecată.

Mai mult, în urma conflictului avut, inculpatele îşi dădeau seama că fapta lor pot ajunge la cunoştinţa altor persoane. La fel, prin obrăznicie deosebită se înţeleg acţiunile de încălcare a ordinii publice însoţite de acte de violenţă asupra persoanei, adică violenţă soldată fie cu vătămarea uşoară a integrităţii corporale sau a sănătăţii, fie cu leziuni corporale care nu presupun nici dereglarea de scurtă durată a sănătăţii, nici pierderea neînsemnată şi stabilă a capacităţii de muncă.

În speţă, s-a constatat că inculpatele Lupan Margareta Ivan și Matcovschi Angela Ivan au lovit-o pe partea vătămată Zumbrean Inga peste părțile corpului, mai mult ca atît, ultima a fost numită cu cuvinte necenzurate, iar într-un final, conflictul a avut loc în public, de care nu s-a ţinut cont de opinia şi atitudinea celor din jur.

Or, faptul menționat de inculpatele precum și față de dînsele au fost aplicată violență de către partea vătămată, nu corespunde realității, dat fiind faptul că lipsesc careva probe ce ar confirma leziunile pretinse primite, mai mult ca atît, nu este credibil ca, partea vătămată, fiind singură ar fi aplicat lovituri concomitent față de ambele inculpate.

Tot aici, instanța de apel notează că, latura subiectivă a infracțiunii de huliganism se caracterizează prin intenție directă. Motivele acestei infracțiuni sunt motive huliganice.

Așa dar, în speță, în acțiunile inculpatelor Lupan Margareta Ivan și Matcovschi Angela Ivan este prezentă și latura subiectivă a componenței de infracţiune de huliganism, acestea au comis fapta infracțională cu intenție directă, or, inițial, inculpata Lupan Margareta Ivan, primind o scrisoare anonimă cu un conținut de infidelitate din partea soțului său Lupan Vladimir, aceasta s-a îndreptat spre serviciul părții vătămate pentru clarificarea situației, fapt ce a generat pînă la urmă un conflict de proporții, iar în inculpata Matcovschi Angela Ivan a susținut-o pe sora sa, Lupan Margareta Ivan.

Astfel, una din condițiile necesare pentru aplicarea răspunderii conform art. 287 CP al RM, este ca inițiator al încăierării sau al certei să fie nu victima, dar făptuitorul, făptuitorul să provoace conflictul pentru a se răfui cu victima.

În acest sens, instanța de judecată reține că, din probele prezentate, reiese evident că conflictul nu a fost inițiat de partea vătămată, care a negat inițial despre pretinsele careva relații cu soțul inculpatei Lupan Margareta Ivan, inițiator fiind însăși inculpatele care erau nemulțumite că scrisoare anonimă, erau convinse în realitatea celor scrise, iar în cele din urma, a apărut conflict, soldat cu vătămare corporală ușoare pentru partea vătămată.

Subiectul infracțiunii specificate la art. 287 CP al RM, este persoana fizică responsabilă care la momentul săvîrșirii infracţiunii a atins vîrsta de 16 ani, astfel, că în speță, inculpatele Lupan Margareta Ivan și Matcovschi Angela Ivan cade sub incidența acestei noțiuni.

Pe fundalul celor enunțate mai sus, instanța de judecată ajunge la ferma convingere ca fiind confirmată ireversibil fapta infracțională prevăzută de art. 287 alin. (2), lit. b) CP al RM, și comisă anume de către inculpatele Lupan Margareta Ivan și Matcovschi Angela Ivan, astfel că afirmațiile și argumentele inculpatelor și ale apărării în susținerea poziției sale, instanța le privește drept nejustificate, și contradictorii, neavând o relevanță și concordanță asupra probatoriului administrat, și concluziei de vinovăție.

De continuare, instanța de judecată reţine că obiectul material al infracţiunii prevăzute de art. 179 CP al RM – violare de domiciliu este format din relațiile sociale cu privire la realizarea, în conformitate cu art.29 din Constituție, a dreptului la inviolabilitatea domiciliului.

În conformitate cu art. 6 pct. 11) CPP al RM „prin domiciliu se înțelege locuinţă sau construcţie destinată pentru locuirea permanentă sau temporară a unei sau a mai multor persoane (casă, apartament, vilă, cameră la hotel, cabină pe o navă maritimă sau fluvială), precum şi încăperile anexate nemijlocit la acestea, constituind o parte indivizibilă (verandă, terasă, mansardă, balcon, beci, un alt loc de uz comun). Prin noţiunea de domiciliu, în sensul prezentului cod, se înţelege şi orice teren privat, automobil, navă maritimă şi fluvială privată, birou”.

Domiciliul reprezintă nu obiectul material al infracțiunii de violare de domiciliu, dar obiectul imaterial al acesteia.

Victimă a infracțiunii de violare de domiciliu poate fi orice persoană – cetățean al Republicii Moldova, cetățean străin sau apatrid. La calificare nu are importanță statutul victimei: proprietar, chiriaș, membru de familie care are dreptul de abitație, etc. De asemenea, nu contează dacă victima are sau nu viza de reședință.

Incriminînd fapta de violare de domiciliu, legea penală se interesează nu de legitimitatea poziției victimei, ci de ilegalitatea conduitei făptuitorului.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art.179 CP al RM, constă în fapta prejudiciabilă care ia forma acțiunii sau inacțiunii. Aceasta acțiune sau inacțiune se prezintă sub oricare din următoarele modalități normative, realizate în raport cu domiciliul: 1) pătrundere ilegală, fără consimțământul victimei; 2) rămînerea ilegală, fără consimțământul victimei; 3) refuzul de a-l părăsi la cererea victimei; 4) percheziţiile sau cercetările ilegale.

Prin pătrundere ilegală se înțelege introducerea contrară legii, a făptuitorului cu întreg corpul în spațiul în care victima își are domiciliul. Pentru existența infracțiunii nu contează modul și metodele folosite de făptuitor pentru a pătrunde în domiciliul victimei și nici dacă pătrunderea are loc pe față sau pe ascuns.

Prin rămînerea ilegală se are în vedere situația cînd pătrunderea a fost realizată legal, însă rămînerea în continuare în domiciliul victimei este indezirabilă pentru aceasta, dobândind astfel caracterul ilegal.

În cazul refuzului de a părăsi domiciliul la cererea victimei, este necesară stabilirea următoarelor condiții: a) prezența făptuitorului în spațiul destinat domiciliului; b) pătrunderea anterioară în domiciliul să aibă caracter ilegal sau legal; c)să existe o cerere categorică și expresă a victimei, adresată făptuitorului, de a părăsi domiciliul; d) să nu fie prezente excepțiile prevăzute la alin.(2) art.29 din Constituție.

Așa dar, Colegiul penal constată că probele prezentate în sprijinul învinuirii, care au fost cercetate în cadrul ședinței instanței, confirmă faptul că acțiunile inculpatelor Lupan Margareta Ivan și Matcovschi Angela Ivan, se încadrează sub incidența normei penale prevăzute de art. 179 alin. (1) CP al RM, or, în cadrul cercetării judecătorești, s-a confirmat existența laturii obiective și subiective ale infracțiunii respective.

În acest context, urmează a fi menționat în primul rînd că Zumbrean Tamara a întrunit pe deplin calitatea de parte vătămată în cauza penală, aceasta domiciliind la momentul comiterii faptei în s.***** r. *****.

Cu privire la element al infracțiunii de violare de domiciliu – latura obiectivă, instanța reține declarațiile părții vătămate Zumbrean Tamara, care fiind audiată în cadrul urmăririi penale, a explicat că, în anul 2018 în luna mai, data nu și-o amintește, în jurul orei 14:00 min., la domiciliul său, au intrat două persoane necunoscute care au întrebat unde este feciorul ei, Zumbrean Gheorghe, care nu se afla acasă, şi fără permisiunea ei, au intrat singure pînă la pragul casei unde i-au arătat o scrisoare, cu toate că ea refuzase să ia scrisoarea și nici să o citească. Dar ele au scos scrisoarea și i-au citit-o în voce tare, apoi în acel moment s-a apropiat fiul său, Zumbrean Gheorghe, s-au apropiat și i-au dat scrisoarea lui. După ce, ea întrase în casă şi ce s-a întâmplat mai departe nu cunoaște.

Declarațiile părții vătămate Zumbrean Tamara sunt susținute prin declarațiile martorului Zumbrean Gheorghe, care la rîndul său, a relatat că, venind acasă, a găsit la poarta curții lor o mașină de model Toyota Iaris și poarta era deschisă, deși, acesta permanent este închisă. Intrînd în ograda casei, a găsit-o pe Lupan Margareta și Matcovschi Angela pe pragul casei și mama lui Zumbrean Tamara, care este o femeie în vîrstă de 80 ani în fața lor, ele aveau o scrisoare în mînă și citeau din scrisoarea dată mamei, unde mama fiind schimbată pe față, cu ochii în lacrimi, le spunea ca să iasă din curte. Văzîndu-i pe ei, Lupan Margareta și Matcovschi Angela au început o gălăgie față de soție, unde el, le-a spus ca să iasă din curte, cu gălăgie ele au ieșit din curte.

În contextul dat, Colegiul penal apreciază critice afirmațiile inculpatei Lupan Margareta Ivan precum că nimeni nu i-a zis să părăsească domiciliu sau să iasă din gospodărie, a fost totul calm, or, pe lîngă declarațiile părții vătămate Zumbrean Tamara și ale martorului Zumbrean Gheorghe care combat cele menționate de inculpată, învinuirea înaintată, coroborează și prin declarațiile părții vătămate Zumbrean Inga, care a indicat în ședința de judecată că, ambele inculpate au venit în proprietatea mamei soacre Zumbrean Tamara, au urcat pe pragul casei și au dat citire scrisorii anonime, în care era ponegrită cu toate cuvintele, în acel moment a venit ea cu soțul și cu fiica cu mașina personală și văzînd că mama tremură în fața lui Lupan Margareta și Matcovschi Angela, dumnealor au încercat să-i dea scrisoarea soțului fără nici-o frică, după care au terminat de spus tot ce au avut de spus la adresarea soțului, și au plecat din ogradă.

Este neîntemeiată și declarativă afirmația inculpatei Lupan Margareta Ivan precum că, doar ea a intrat în gospodăria părții vătămate Zumbrean Tamara, fără sora sa Matcovschi Angela, în contextul în care pătimita și martorul audiat în ședința judiciară indică contrariul.

Astfel, în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit că inculpata Lupan Margareta Ivan, la inițiativa acesteia, împreună cu inculpata Matcovschi Angela Ivan, s-au deplasat

la domiciliul părții vătămate Zumbrean Tamara, în urma unui conflict iscat cu partea vătămată Zumbrean Inga, au pătruns ilegal în domiciliu, din intenții huliganice, fără consimțământul proprietarului în gospodăria lui Zumbrean Tamara, căreia în mod agresiv, i-au reproșat acţiunile pretins amorale ale nurorii Zumbrean-Carp Inga, astfel realizînd latura obiectivă a infracțiuni de violare de domiciliu.

Deși, inculpatele Lupan Margareta Ivan și Matcovschi Angela Ivan nu au recunoscut vinovăția de comiterea faptei incriminată, instanța de apel reține la caz, că din declarațiile acestora, ale pătimitei, cît și ale martorilor audiați, nu rezultă că cineva le-ar fi permis intrarea în gospodărie, în situația în care, ultimele au inițiat un conflict la serviciul părții vătămate Zumbrean Inga, denigrând personalitatea acesteia cu privire la pretinsele acțiuni de infidelitate.

În asemenea circumstanţe, Colegiul penal ajunge la concluzie că, prin declarațiile părților vătămate și a martorului audiați, se confirmă evident că, inculpatele Lupan Margareta Ivan și Matcovschi Angela Ivan au pătruns ilegal pe teritoriul gospodăriei lui Zumbrean Tamara, acestea reproșînd careva pretinse acţiuni amorale ale nurorii Zumbrean-Carp Inga, or, la solicitarea lui Zumbrean Gheorghe, inculpatele cu gălăgie, au ieșit din curte.

În continuare, latura subiectivă a infracţiunii specificate la art. 179 CP al RM se caracterizează prin intenţie directă. Motivele infracţiunii se pot exprima în: curiozitate, interesul material, gelozie, răzbunare etc..

În acest context, instanța de apel reține că în acțiunile inculpatelor este prezentă și latura subiectivă a infracţiunii specificate la art. 179 CP al RM, în situația în care inculpatele au acționat anume în scop de răzbunare, or, dînsele au venit acasă la partea vătămată Zumbrean-Carp Inga anume pentru a-l găsi pe soțul acesteia și ai aduce la cunoștință scrisoare anonimă.

S***ubiectul*** infracţiunii prevăzute la art. 179 CP al RM este persoana fizică responsabilă care la momentul comiterii infracţiunii a atins vârsta de 16 ani, fapt ce se stabilește în cadrul cercetării judecătorești, că inculpatele întrunesc elementul respectiv.

În baza celor menționate, instanța de apel consideră cert identificat și demonstrat fără echivoc faptul că acțiunile inculpatelor Lupan Margareta Ivan și Matcovschi Angela Ivan, sunt plasate anume sub aspect penal, fapta fiind dovedită prin probe pertinente și concludente, care coroborează între ele, iar în cele din urmă acțiunile acestora urmează a fi încadrate în condițiile normei vizate de art. 179 alin. (1) CP al RM, dat fiind faptul că a fost admisă o imixtiune ilegală în gospodăria părții vătămate Zumbrean Tamara, fără a avea acordul ultimei.

La stabilirea pedepsei penale inculpatelor, Colegiul penale va ține cont de prevederile art. 6, art. 7, art. 61, art. 75 CP al RM, și anume: caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii comise de către inculpați, de persoana ceor vinovați, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovaților, precum și de condițiile de viaţă ale familiei acestora.

În temeiul prevederilor art. 61 CP al RM, pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele Legii, persoanelor ce au săvîrșit infracțiuni, cauzînd

anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnatului cît și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnat.

La aplicarea pedepsei, în conformitate cu principiul individualizării pedepsei în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, instanța de judecată va ţine cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracţiunii săvîrşite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și gradul pericolului social al infracţiunii comise, circumstanţele ce atenuează sau agravează răspunderea penală, influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului.

Astfel, inculpata Lupan Margareta Ivan nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, este căsătorită, are la întreținere un copil minor, este angajată în cîmpul muncii, la locul de trai se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost condamnată, a fost tras la răspundere contravențională.

În contextul art. 76 alin.(1) CP al RM, în calitate de circumstanță atenuantă la săvârșirea infracțiunii de către inculpata Lupan Margareta Ivan, instanța de apel nu a stabilit.

Careva circumstanțe agravante din categoria celor specificate la art. 77 alin. (1) CP al RM, instanța nu a identificat.

Inculpata Matcovschi Angela Ivan nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, este căsătorită, persoane la întreținere nu are, la locul de trai se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost condamnat, nu a fost tras la răspundere contravențională.

Careva circumstanțe atenuante din categoria celor vizate la art. 76 alin. (1) CP al RM, în privința inculpatei Matcovschi Angela Ivan nu au fost identificate, la fel nefiind constatate și careva circumstanțe agravante dintre cele prevăzute de art. 77 alin. (1) CP al RM.

Fapta infracțională prevăzută de art. 287 alin. (2), lit. b) CP al RM, se pedepsește cu amendă în mărime de la 750 la 1350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de pînă la 5 ani, normă în vigoare la data săvîrșirii faptei.

Respectiv, în contextul art. 16 alin. (3) CP al RM, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil infracțiunea prevăzută la art. 287 alin. (2) CP al RM, se califică ca fiind o infracțiune mai puțin gravă.

Astfel, din dispozițiile de drept enunțate mai sus, se desprind trei criterii generale cu valoare de principiu: pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată.

Pedeapsa penală este echitabilă atunci cînd este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît de către condamnat, precum și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Legalitatea pedepsei impune instanței obligația de a stabili pedeapsa în limitele fixate în Partea specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal.

Individualizarea pedepsei constă în obligația instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.

Examinînd circumstanțele date în cumul în privința inculpatelor Lupan Margareta Ivan și Matcovschi Angela Ivan, instanța de apel va lua în calcul gravitatea infracțiunii comise de către inculpatele, rolul acestora la comiterea infracțiunii, urmările prejudiciabile, precum și solicitarea aplicării pe episodul dat a actului de amnistie.

Astfel, ținînd cont de circumstanțele cauzei, instanța consideră că corijarea și reeducarea inculpatelor poate avea loc cu aplicarea pedepsei în formă de închisoare, pe un termen de 2 ani, pentru fiecare separat, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) CP al RM, sancțiunea pasibilă executării în penitenciar pentru femei.

În continuare, instanța de apel reține că, pe marginea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), lit.b) CP al RM, în privința lui Lupan Margareta Ivan și Matcovschi Angela Ivan, urmează a se dispune încetarea procesului penal în temeiul actului de amnistie.

În temeiul art. 107 alin. (1) CP al RM, „amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei”.

Potrivit rigorilor art. 1 alin. (1, 4) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021, „alin. (1) prezenta lege se aplică condiţionat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite şi inculpate, precum şi persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probaţiune sau al termenului de probă şi sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidenţa prevederilor art.2–5, 7, 8. Alin. (4) aplicarea amnistiei faţă de persoanele bănuite, învinuite se decide de procuror, la faza de urmărire penală, iar faţă de persoanele inculpate – de instanţa de judecată, la faza de judecare a cauzei”.

Cerințele art. 2 alin. (1, 4) din Legea sus vizată, indică că, „procesele penale în privinţa infracţiunilor săvârşite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr.985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare a cauzei, cu excepţiile prevăzute de prezenta lege. Alin. (4) în privinţa persoanei care refuză încetarea procesului penal, conform alin.(1)–(3) din prezentul articol, instanţa de judecată, la pronunţarea sentinţei, poate hotărî încetarea procesului penal dacă, în urma cercetării judecătoreşti, vinovăţia inculpatului în săvârşirea infracţiunii a fost confirmată, inculpatul întruneşte criteriile stabilite la art.1 şi nu cade sub incidenţa art.6”.

Respectiv, instanța de judecată consideră că, în cazul de față există premise de fapt și de drept pentru a dispune încetarea procesului penal în baza art. 287 alin. (2), lit. b) CP al RM, în privința lui Lupan Margareta Ivan și Matcovschi Angela Ivan, în temeiul art. 2 din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea

independenţei Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021, dat fiind faptul că, infracțiunea comisă de inculpatele cade sub incidența normelor vizate, și această infracțiune nu este restricționată de norma art. 6 din Legea amnistiei.

De continuare, instanța de apel reține că, în temeiul art. 60 alin. (1), lit. a) CP al RM „persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvîrşirii infracţiunii a expirat termenul de 2 ani de la săvîrşirea unei infracţiuni uşoare”.

Alin.(2) aceeași norme indică că „prescripţia curge din ziua săvîrşirii infracţiunii şi pînă la data rămînerii definitive a hotărîrii instanţei de judecată”.

La fel urmează a se reține că în temeiul rigorilor art. 16 alin. (2) CP al RM, „infracţiuni uşoare se consideră faptele pentru care legea penală prevede în calitate de pedeapsă maximă pedeapsa închisorii pe un termen de pînă la 2 ani inclusiv.”

Din interpretarea sistemică a normei art. 179 alin.(1) CP al RM, reiese că, aceasta este pasibilă sancțiunii în formă de amendă în mărime de pînă la 650 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 100 la 200 de ore, sau cu închisoare de pînă la 2 ani, norma de drept valabilă la momentul comiterii faptei.

Raportînd normele de drept la circumstanțele de fapt a cauzei, instanța de apel consideră necesar ca Lupan Margareta Ivan și Matcovschi Angela Ivan să fie liberate de răspundere penală în baza art. 179 alin.(1) CP al RM în legătură cu expirarea termenului de prescripție privind tragerea la răspundere penală, or, infracțiunea comisă de inculpate prevăzută de art. 179 alin.(1) CP al RM, face parte din categoria infracțiunilor ușoare, iar din momentul comiterii faptei – 10.08.2018, pînă la adoptarea prezentei decizii, a expirat mai mult de 2 ani, prin urmare, în privința inculpatelor Lupan Margareta Ivan și Matcovschi Angela Ivan, sunt aplicabile prevederile art.60 alin. (1), lit. a) CP al RM.

De continuare, Colegiul penal reține că, în cadrul cercetării judecătorești, partea vătămată și civilă Zumbrean-Carp Inga a înaintat acțiunea civilă, prin care a solicitat încasarea de la inculpatele Lupan Margareta Ivan și Matcovschi Angela Ivan în beneficiul său, prejudiciului material în sumă de 36 839 lei și prejudiciul moral în mărime de 50 000 lei, cauzat prin infracțiune.

În conformitate cu art. 219 CPP al RM, „acţiunea civilă în procesul penal se intentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanţei de judecată, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acţiunea sau inacţiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârşirea acesteia”.

În acelaşi context, potrivit art. 221 CPP al RM, „alin. (1) acţiunea civilă în procesul penal se intentează în baza cererii scrise a părţii civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal până la terminarea cercetării judecătoreşti. Alin. (2) acţiunea civilă se intentează faţă de bănuit, învinuit, inculpat, faţă de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau faţă de persoana care poate fi responsabilă de acţiunile învinuitului, inculpatului.

Potrivit art. 1998 Cod civil al RM, „alin. (1) *cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.* Alin. (2) prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres

prevăzute de lege. (3) O altă persoană decît autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege. (4) Prejudiciul nu se repară dacă a fost cauzat la rugămintea sau cu consimţământul persoanei vătămate şi dacă fapta autorului nu vine în contradicţie cu normele de etică şi morală".

Conform art. 2028 Cod civil al RM, „alin. (1) *în caz de vătămare a integrităţii corporale sau de altă vătămare a sănătăţii, autorul prejudiciului are obligaţia să compenseze persoanei vătămate salariul sau venitul ratat din cauza pierderii sau reducerii capacităţii de muncă, precum şi cheltuielile suportate în legătură cu vătămarea sănătăţii – de tratament, de alimentaţie suplimentară, de protezare, de îngrijire străină, de cumpărarea unui vehicul special, de reciclare profesională etc*".

Instanța de judecată subliniază că în baza art. 387 CPP al RM, prima instanță odată cu pronunţarea sentinţei de condamnare, apreciind dacă sunt dovedite temeiurile şi mărimea pagubei cerute de partea civilă, este obligată să admită acţiunea civilă, în total sau parţial, ori să o respingă şi doar alin. (3) stipulând excepţia - în cazuri excepţionale când, pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite părţii civile, ar trebui amânată judecarea cauzei, instanţa poate să admită, în principiu, acţiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanţa civilă.

În baza normelor de drept menționate, instanța de apel consideră că acțiunea civilă înaintată de partea vătămată și civilă Zumbrean-Carp Inga urmează a fi admisă parțial, într-o corespundere cu proporționalitatea consecințelor faptele comise de inculpatele.

Cu referire la prejudiciul moral, Colegiul penal reține în aceasta parte, că solicitarea părții civile Zumbrean-Carp Inga urmează a fi admisă, cu dispunea încasării de la inculpatele Lupan Margareta Ivan și Matcovschi Angela Ivan în beneficiul părții vătămate a sumei a cîte 15 000 lei, de la fiecare în parte, or, prin infracţiunea săvîrșită, inculpatele i-a cauzat părții vătămate Zumbrean-Carp Inga, conform raportul de expertiză - traumatism cranio-cerebral manifestat prin comoție cerebrală, echimoze pe gât, excoriații pe față și genunchiul drept, ceea ce a fost calificat ca vătămare corporală ușoară.

Astfel, în urma loviturilor aplicate, partea vătămată Zumbrean-Carp Inga a fost supusă la suferinţe fizice şi psihice, prin urmare, la caz se atestă un raport direct de cauzalitate între activitatea infracțională descrisă și prejudiciul nepatrimonial suportat de partea vătămată, iar legea penală prevede expres dreptul persoanei căreia i-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acţiunile interzise de legea penală de a înainta o acţiune civilă privitor la încasarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, iar prin prisma prevederilor Cod civil, în cazul vătămării integrităţii corporale sau al altei vătămări a sănătăţii, precum şi în cazul privaţiunii ilegale de libertate, cel vătămat poate cere şi pentru prejudiciul nepatrimonial o despăgubire în bani, stabilită în baza unei aprecieri conforme principiilor echităţii.

Reieşind din circumstanţele cauzei, instanţa de apel consideră că în calitate de prejudiciul moral, urmează a fi încasată suma a cîte 15 000 lei din contul fiecărei inculpate, în beneficiul părții vătămate, or, mărimea prejudiciului dat este suficientă pentru a acoperi suferinţele morale cauzate părţii vătămate, ținînd cont în acest sens de semnificaţia valorilor sociale lezate şi prejudiciul cauzat.

Totodată, instanța de judecată consideră că, suma solicitată spre încasare de către partea vătămată în suma de 50 000 lei, este una exagerată, în situația în care, prejudiciu ce va fi încasat din contul inculpatelor, constituie o satisfacţie echitabilă în coraport cu suferinţele fizice şi psihice cauzate părţii vătămate prin infracţiune, luând în consideraţie totodată şi faptul că la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, urmează a se ţine cont atât de gravitatea suferinţelor pricinuite, dar şi de starea materială a inculpatelor, dar și faptul că, însuși condamnarea inculpatelor constituie un remediu moral pentru pătimiți, având în vedere și posibilitățile materiale reale ale inculpatelor.

Cu privire la prejudiciul material, instanța notează că, deși partea vătămată a solicitat încasarea sumei de 36 839 lei, aceasta nu a prezentat probe convingătoare ce ar confirma cuantumul exact al acestei sume, și existența legăturii cauzale dintre cuantumul dat, și acțiunile inculpatelor, din care considerent Colegiul penal va admite în principiu această cerințe, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța de judecată în ordinea acțiunii civile.

Cu referire la solicitarea acuzării privind încasarea de la inculpatele Lupan Margareta Ivan și Matcovschi Angela Ivan în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare suportate cu titlu de cost al raportului de expertiză judiciară nr. 202026D0075 din 30.04.2020, dispus şi întocmit în prezenta cauză penală la faza de urmărire penală, achitat din contul statului în sumă de 320 lei, consideră instanța de apel că urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Așa dar, conform art. 142 alin. (1) CPP al RM, „expertiza se dispune în cazurile în care pentru constatarea, clarificarea sau evaluarea circumstanţelor ce pot avea importanţă probatorie pentru cauza penală sînt necesare cunoştinţe specializate în domeniul ştiinţei, tehnicii, artei, meşteşugului sau în alte domenii. Posedarea unor asemenea cunoştinţe specializate de către persoana care efectuează urmărirea penală sau de către judecător nu exclude necesitatea dispunerii expertizei judiciare. Dispunerea expertizei judiciare se face, la cererea părţilor, de către organul de urmărire penală, procuror sau de către instanța de judecată, precum și din oficiu de către organul de urmărire penală sau procuror.”

În conformitate cu art. 143 alin. (1), pct. 6) CPP al RM „Expertiza se dispune şi se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea: altor cazuri cînd prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză.”

Dispozițiile art. 75 din Legea cu privire la expertiza judiciară şi statutul expertului judiciar, nr.68 din 14.04.2016, expres stabilește că „în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepţia cazurilor prevăzute la art.142 alin.(2) din Codul de procedură penală”.

Din materialele cauzei penale, rezultă că probă ce confirmă vinovăția inculpatelor Lupan Margareta Ivan și Matcovschi Angela Ivan, servește raportul de expertiză judiciară nr. 202026D0075 din 30.04.2020, pentru efectuarea căruia a fost suportate cheltuieli în sumă de 320 lei.

Conform art. 227 CPP al RM, „alin. (1) cheltuieli judiciare sînt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfăşurări a procesului penal. Alin. (2) cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor,

părţii vătămate, reprezentanţilor lor, experţilor, specialiştilor, interpreţilor, traducătorilor şi asistenţilor procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea şi cercetarea corpurilor delicte; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenţei juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei judiciare sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acţiunilor procesuale în cauza penală. Alin. (3) cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Potrivit art. 229 CPP al RM, „alin. (1) *cheltuielile judiciare sînt suportate de condamnat sau sînt trecute în contul statului*. Alin. (2) *instanţa de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare*, cu excepţia sumelor plătite interpreţilor, traducătorilor, precum şi apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistenţă juridică garantată de stat, atunci cînd aceasta o cer interesele justiţiei şi condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată şi de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum şi de persoana în privinţa căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare. Alin. (3) instanţa poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parţial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influenţa substanţial asupra situaţiei materiale a persoanelor care se află la întreţinerea lor”.

Urmare celor menționate, instanța de judecată consideră că, cheltuielile de judecată în suma de 320 lei, suportate pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 202026D0075 din 30.04.2020, urmează a fi încasate anume din contul lui Lupan Margareta Ivan și Matcovschi Angela Ivan în beneficiul statului, avînd în vedere că, la momentul derulării a acțiunilor de urmărire penală acestea cheltuieli au fost suportate de stat deoarece procesul penal era guvernat de principiul prezumției nevinovăției, iar în situația în care, în cadrul cercetării judecătorești a fost dovedită pe deplin vinovăția inculpatelor, ultimele urmează să recupereze cheltuielile judiciare suportate de stat pentru efectuarea la caz, a raportului de expertiză.

În cazul dat, instanța de apel consideră că în sarcina inculpatelor Lupan Margareta Ivan și Matcovschi Angela Ivan poate fi pusă achitarea sumei de 320 lei suportată de stat întru efectuarea raportului de expertiză în prezenta cauză penală.

Corpul delict - un telefon mobil de model „Iphone”, o bluză și o pereche de sandale, în temeiul art.162 alin.(1), pct.4) CPP al RM, instanța va dispune restituite părții vătămate Zumbrean-Carp Inga, iar o scrisoare anonimă, în temeiul art.162 alin.(1), pct.5) CPP al RM, va dispine păstrarea la cauza penală.

Reieşind din circumstanţele indicate, Colegiul Penal în conformitate cu art. 415 alin. (1) pct. 2) CPP al RM consideră necesar a admite apelul părții vătămate Zumbrean Carp Inga, inclusiv din oficiu potrivit art. 409 alin. (2) CPP al RM, casînd sentinţa Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 29.08.2023 și pronunțînd o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

În conformitate cu prevederile art.415 alin.(1) pct.2), art.417-418 CPP al RM, Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău, -

**D E C I D E :**

Se admite apelul părții vătămate Zumbrean Carp Inga, declarat împotriva sentinţei Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 29.08.2023.

Se casează această sentință inclusiv și din oficiu, conform art. 409 alin. (2) din Codul de Procedură Penală al RM și se pronunță o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează**:**

Matcovschi Angela Ivan se recunoaște vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) din Codul Penal, cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executarea acesteia în penitenciar pentru femei.

Lupan Margareta Ivan se recunoaște vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) din Codul Penal, cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executarea acesteia în penitenciar pentru femei.

Se încetează procesul penal în cauza penală de învinuire a lui Matcovschi Angela și Lupan Margareta în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) din Codul penal în temeiul Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Matcovschi Angela Ivan se recunoaște vinovată în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 179 alin. (1) CP al RM al Republicii Moldova.

Lupan Margareta Ivan se recunoaște vinovată în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 179 alin. (1) CP al RM al Republicii Moldova.

Procesul penal în privința lui Matcovschi Angela și Lupan Margareta în comiterea infracţiunii, prevăzute de 179 alin. (1) CP al RM se încetează, conform art.60 alin.(1), lit. a) CP al RM din motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală în temeiul art.275, pct. 4) și art. 332 alin.(1) CPP al RM.

Se admite demersul procurorului şi se încasează în mod solidar de la Matcovschi Angela și Lupan Margareta în beneficiul Statului, cu titlu cheltuieli judiciare suportate pentru efectuarea expertizei judiciare medico-legale a mijloace băneşti în cuantum de 320, 00 (trei sute douăzeci, 00) lei.

Se încasează de la Matcovschi Angela și Lupan Margareta, suma de 15 000 (cincisprezece mii ) lei de la fiecare, în beneficiul părții vătămate Zumbrean – Carp Inga, cu titlu de prejudiciu moral.

Acţiunea civilă depusă de către partea vătămată Zumbrean-Carp Inga, prin care a solicitat încasarea în mod solidar de la Matcovschi Angela și Lupan Margareta a prejudiciului material în sumă de 36 839, 00 ( treizeci și șase mii opt sute treizeci și nouă, 00) lei, se admite în principiu, urmînd ca în privinţa cuantumului solicitat să se expună instanţa de judecată în ordine civilă.

Corpurile delicte - un telefon mobil de model „Iphone”, o bluză și o pereche de sandale a fi restituite părții vătămate Zumbrean-Carp Inga, o scrisoare anonimă, a se păstra anexate la cauza penală.

Decizia este executorie şi poate fi supusă recursului la Curtea Supremă de Justiţie a RM în termen de 30 zile din momentul pronunțării deciziei motivate.

Preşedintele şedinţei, judecătorul:

Judecătorii: